

T.C.

ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI

SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİM
TARZLARI İLE ÖĞRENCİLERİN ÖZSAYGI
DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**

(Erzincan İli Örneği)

Yüksek Lisans Tezi

Cansu İLTER

Danışman

Doktor Öğretim Üyesi Hüseyin BULUT

Erzincan 2022

TEZ BİLDİRİMİ

“Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetim Tarzları İle Öğrencilerin Öz Saygı Düzeyleri Arasındaki İlişki” isimli “**Yüksek Lisans**” tezim tarafımda intihal programı ile incelenmiştir. Buna göre tezimde bilimsel etik ihlali ve intihal olarak nitelendirilebilecek herhangi bir durum olmadığını taahhüt ederim.

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir biçimde elde edildiğini; aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi beyan ederim.

Cansu İLTER

**ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİM TARZI
İLE ÖĞRENCİLERİN ÖZ SAYGI DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
(Erzincan İli Örneği)**

Cansu İLTER

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim

Anabilim Dalı, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Şubat 2022

Tez Danışmanı: Dr. Öğretim Üyesi Hüseyin BULUT

ÖZET

Araştırmanın amacı ilkokul 4.sınıf , sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim tarzlarını belirlemek ve öğrencilerin öz saygı düzeyleri ile arasında ilişkiyi farklı değişkenler açısından incelemektir. Araştırma yöntemlerinden tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Erzincan il merkezinde görev yapan 4.sınıf öğretmenleri ve ilkokul 4.sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini basit seçkisiz örnekleme yöntemine uygun olarak seçilen 45 öğretmen ve 565 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim tarzını belirlemek amacıyla Sınıf Yönetimi Tarzı Ölçeği, öğrencilere ise Öz Saygı Ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS for Windows 24 programı ile analiz edilmiştir. Yapılan analizlerde normal dağılıma uygun olan parametrik testler olan Independent Sample T Test ve One Way ANOVA Analizleri yapılmıştır. Ayrıca normal dağılıma uygun olmayan veriler için parametrik olmayan Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Ek olarak değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesi bakımından Spearman korelasyon analizi ve Ki kare, regresyon analizi uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgular ise takdir edilen sınıf yönetim tarzının daha çok tercih edildiği, en az ise aldırılmaz sınıf yönetim tarzı profili tercih edildiğidir. Öğretmenlerin sınıf yönetim tarzlarına cinsiyet ve kıdem durumlarının etki

etmediği incelenmiştir. z sayđı leği alt boyutlarından okul yaşamı bakımından erkeklerin öz sayđı düzeyi daha yüksek iken, kızların okul yaşamı öz sayđı düzeyi daha düşük olduğu gözlenmiştir. Okul başarısı boyutunda ise kız öğrencilerin puan ortalamaları daha yüksek çıkmıştır. Öğretmenlerin sınıf yönetim tarzları ile öğrencilerin öz sayđı düzeyleri arasında ilişki olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf yönetimi, sınıf yönetimi tarzları, öz sayđı

THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHERS CLASS MANAGEMENT STYLE AND STUDENTS SELF- RESPECT LEVELS

(Erzincan İli Örneği)

Cansu İLTER

**Erzincan Binali Yıldırım University, Institute of Social Sciences Department of
Classroom Training Master Thesis, February 2022**

Supervisor Assist: Dr.Hüseyin BULUT

ABSTRACT

The aim of the study is to determine the classroom management styles of primary school-class teachers and examine the relationship between the levels of self-esteem of the students and the relationship between different variables. The research was made in accordance with the general scanning model from descriptive research methods. The 4th grade teachers and primary schools served in Erzincan provincial center in the study of the study of the study in 2020-2021 in Education in Education. The sample of the study has created 45 teachers and 565 students in accordance with the simple selection of sampling methods. In order to determine the classroom management style of classroom teachers participating in the study, the classroom management style scale was applied to the students and the self-respect scale. Applied to 565 people from the 4th grade students. The data obtained were analyzed using the SPSS for Windows 24 program. In the analyses, Independent Sample T Test and One Way ANOVA Analyses were performed, which are parametric tests that are appropriate for the normal distribution. In addition, the nonparametric Mann Whitney U test was used for data that were not suitable for the normal distribution. In October, Spearman correlation analysis and Chi-square and regression analysis were performed to decipher the relationships between the variables. The findings of the research are more preferred that the appreciated grade management style is more preferred, and the preferred class management style profile is preferred. The teachers' class management styles were examined that gender and severance states have not affected. While the

self-esteem level of men from the sub-dimensions of the self-esteem scale is higher than the level of self-esteem of men, girls have been lower than the level of self-esteem. In the size of school success, the scores of female students are higher. It was determined that the teachers have no relationship between class management styles and students self-esteem levels.

Keywords: Classroom management, classroom management styles, self-esteem.

ÖNSÖZ

Çalışmamın her aşamasında bana yardımcı ve destek olan tez danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Hüseyin BULUT' a , sorularımı her zaman cevaplayan Doç.Dr. Alper KAŞKAYA'ya ve tüm hocalarıma teşekkür ederim. Ailem ve arkadaşlarıma da destekleri için sevgilerimi iletiyorum.

Cansu İLTER

İÇİNDEKİLER

TEZ BİLDİRİMİ.....	I
ÖZET	II
ABSTRACT	IV
ÖNSÖZ	VI
İÇİNDEKİLER	VII
SİMGELER VE KISALTMALAR	XI
TABLolar LİSTESİ.....	XIII
GİRİŞ	1
A.Problem Durumu.....	3
B.Araştırmanın Amacı	4
C.Araştırmanın Önemi.....	4
D.Varsayımlar	5
E.Sınırlılıklar.....	5
F. Tanımlar.....	6
II.BÖLÜM	7
KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
A.Kuramsal Açıklamalar	7
1.Sınıf Yönetimi.....	7
a)Sınıf Yönetimi Yaklaşımları.....	9
(1)Geleneksel Yaklaşım.....	10
(2) Çağdaş Yaklaşım.....	11
b. Sınıf Yönetiminin Boyutları	12

(1)Sınıf Ortamının Fiziksel Özellikleri:.....	13
(2)Öğretimi Planlama ve Programlama	14
(3)Zaman Yönetimi.....	15
(4) Sınıf İçerisinde İlişkilerin Düzenlenmesi	15
(5) Davranış Yönetimi	16
c.Sınıf Yönetimi ve Disiplin	17
(1)Canter Disiplin Modeli.....	17
(2)Glasser Modeli	17
(3)Kounin Modeli	18
(4)Gordon Modeli	18
(5)Skinner Modeli.....	18
(6)Dreikurs Modeli	18
ç.Sınıf Yönetimi Modelleri	19
(1)Tepkisel Model.....	19
(1)Önlemsel Model	20
(3)Gelişimsel Model	20
(4)Bütünsel Model	21
d.Sınıf Yönetim Tarzları	21
(1) Otoriter Sınıf Yönetim Tarzı	22
(2)Takdir Edilen Sınıf Yönetim Tarzı	22
(3)Başboş Sınıf Yönetim Tarzı	23
(4)Aldırmaz Sınıf Yönetim Tarzı	23
2.Özsaygı	24
(a)Benlik Kavramı ve Öz Saygı İle İlişkisi.....	26
(b)Yüksek ve Düşük Özsaygıya Sahip Bireyler	26

(c) Özsaygı Düzeyini Etkileyen Faktörler	27
(1) Ailenin Etkisi	28
(2) Çevrenin Etkisi	28
(3) Başarının Etkisi	29
(4) Öğretmenin Etkisi	30
(ç) Öz Saygı ve Kuramlar	31
(1).Erikson' a Göre Öz Saygı	31
(2).Rosenberg' e Göre Öz Saygı	32
(3).Sullivan' a Göre Öz Saygı	32
(4).Adler'e Göre Öz Saygı	33
(5). Jung'a Göre Öz Saygı	33
(d) Çocukluk Döneminde Öz Saygı	33
B.İlgili Araştırmalar	35
1.Sınıf Yönetimi Alanında Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar	35
2.Sınıf Yönetimi Alanında Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	38
3.Özsaygı Alanında Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar	40
4.Öz Saygı Alanında Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	43
III.BÖLÜM	45
YÖNTEM	45
A. Araştırmanın Modeli	45
B. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	45
C. Veri Toplama Aracı ve Geçerlik, Güvenirlik	47
D. Verilerin Toplanması	49
F. Verilerin Analizi	50
IV.BÖLÜM	51

BULGULAR.....	51
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	58
5.1.Tartışma ve Sonuç	58
1.Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzı İle İlgili Sonuç ve Tartışma	58
1.1 Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzları ile Cinsiyetleri Arasında ki İlişki İle İlgili Sonuç ve Tartışma.....	60
1.2.1.Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzları İle Kıdemleri Arasında ki İlişki İle İlgili Sonuç ve Tartışma.....	61
2.Öğrencilerin Öz Saygı Düzeyleri İle İlgili Sonuçlar ve Tartışma	62
2.1.Öğrencilerin Öz Saygı Düzeyleri İle Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzları Arasında ki İlişki İle İlgili Sonuçlar ve Tartışma	63
5.2.Öneriler	64
KAYNAKÇA	65
EKLER	78
EK-1 ERZİNCAN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İZİN BELGESİ	78
EK-2 EBYÜ İZİN BELGESİ	79
EK-3 COOPERSMITH ÖZSAYGI ENVANTERİ	80
EK-4 SINIF YÖNETİMİ PROFİLİ ÖLÇEĞİ	81
EK-5 ÖZGEÇMİŞ	83

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

$\bar{x}$: Aritmetik Ortalama

%: Yüzde

n: Veri sayısı

p: p değeri

r: Korelasyon katsayısı

SS: Standart Sapma

Sd: Serbestlik derecesi

T: t-değeri

Kısaltmalar

SPSS: Statistical Package For The Social Sciences

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil Numarası	Şeklin Adı	Sayfa Numarası
Şekil 1	Yönetimin Hiyerarşik Yapısı	1
Şekil 2	Sınıf yönetiminin boyutları	13
Şekil 3	Öz Saygıyı Etkileyen Faktörler	28

TABLÖLAR LİSTESİ

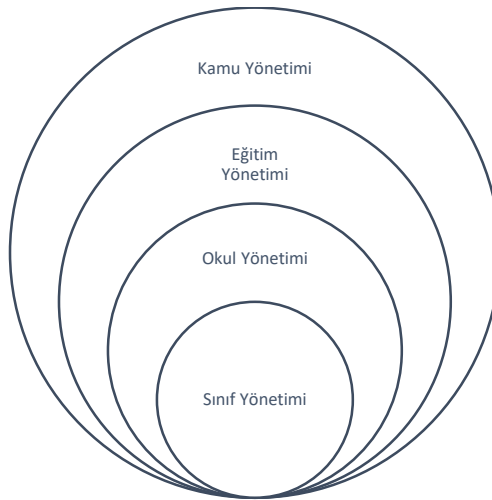
Tablo Numarası	Tablo Adı	Sayfa Numarası
Tablo 1.	Katılımcı öğretmenlerin , öğrencilerin cinsiyet dağılımı ve öğretmenlerin kıdem durumu	46
Tablo 2.	Sınıf Yönetim Tarzı Ölçeği Cronbach Alfa Değerleri	49
Tablo 3.	Öğretmenlerin sınıf yönetimi profillerinin dağılımı	51
Tablo 4.	Katılımcı öğretmenlerin cinsiyet durumu ile sınıf yönetimi profili değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	52
Tablo 5.	Katılımcı öğretmenlerin kıdem durumları ile sınıf yönetimi profili değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	53
Tablo 6.	Öğrencilerin Öz Saygı Ölçeği okul yaşamı alt boyutu ve okul başarısı puanlarının incelenmesi	54
Tablo 7.	Katılımcı öğrencilerin cinsiyet durumu ile Öz Saygı Ölçeği okul yaşamı ve okul başarısı alt boyut değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	55
Tablo 8.	Öğretmenlerin sınıf yönetim profilleri ile öğrencilerin olan okul yaşam ve okul başarısı öz saygı alt boyut değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	56
Tablo 9.	Okul yaşamı ile sınıf yönetimi profilleri regresyon tablosu	56
Tablo 10.	Okul başarısı ile sınıf yönetimi profilleri regresyon tablosu	57

I. BÖLÜM

GİRİŞ

Bireylerin yetişmesi, topluma katkı sağlaması eğitimin öncelikli hedeflerindendir. Bireylerin en çok vakit geçirdiği aile ortamı ve okul ortamı eğitimin başlangıç noktalarıdır . Vakitlerinin bir çoğunu sınıflarda geçiren öğrenciler için artık sınıfları ikinci evi gibidir. Özellikle ilkokul döneminde sınıf öğretmeni çocuk için adeta rol modelidir. Sınıf ortamında öğrencinin edindiği beceriler bireyin yaşamını şekillendirir. Bu yüzden sınıfta geçirilen vakit öğrenciler için oldukça önemlidir.

Ev çocuk için bir yaşama alanı iken sınıf ise öğrenme ve sosyalleşme alanıdır. Sosyal bir varlık olan insan daima başkalarına da ihtiyaç duyar. Bireylerin, biraraya gelmesi ile topluluklar oluşur. Toplumun bir arada yaşayabilmesi için kurallara ve yönetime ihtiyaç vardır. Yönetim denildiği zaman tek bir tanımdan bahsetmek zordur. Genel bir tanımdan bahsedilirse “Bir topluluğu amaçlara ulaştırmak için belirlenen çalışmaların yapılması sürecidir (Başaran, 2000).”Yönetim sisteminin uygulandığı alana göre isim alması ve şekillenmesi ile çeşitli türleri ortaya çıkar. Eğitim alanında; okullardaki yönetim sistemi okul yönetimi, sınıf alanında ise sınıf yönetimi olarak isimlendirilir.

Şekil 1.Yönetimin Hiyerarşik Yapısı

Eğitim sisteminin en k¼¼¼¼¼¼ birimi sınıflardır. Sınıflarda ger¼ekleŖen sınıf y¼netiminin sorumlusu ¼đretmenlerdir. Sınıf i¼inde ger¼ekleŖen her durumu iyi y¼netebilme becerisine sahip olan ¼đretmenler sisteme katkı sağlar. ¼đrencilerle iyi iletiŖim kurmak, etkili sınıf y¼netimine sahip olmak ¼đrencilerde sadece baŖarıyı değil okula karŖı olumlu tutum geliŖtirmeyi de sağlar. Sınıf y¼netimi ¼ok y¼nl¼ ve etkileŖimli bir yapıya sahiptir. Bu y¼zden sınıf y¼netiminin etki ettiği ve etkilendiği alanlar yıllarca araŖtırmalara konu olmuŖtur.

Sınıf ortamı bireylerin sadece akademik alanda geliŖiminin sağlandığı yerler değildir. Aynı zamanda kiŖilik ¼zelliklerinin de deđiŖimine, geliŖimine katkı sağlarlar. Bu nedenle iyi bir sınıf y¼netimi ile bireylerde akademik, kiŖisel, sosyal deđiŖimler ger¼ekleŖtirilir. (¼zcan, 2012). ¼đretmenler sınıf i¼erisinde sorunlar karŖısında ¼aresiz hissedebilir. Bir ¼đretmenin sınıf y¼netimi konusunda baŖarısı olduk¼a ¼nemlidir. Sınıf y¼netimi ¼ok boyutlu bir yapıya sahiptir ve dinamiktir.

Sınıf y¼netiminin ¼nem kazandığı boyutlardan biriside g¼reve yeni baŖlayan ¼đretmen ne yapacağını bilememektedir bu y¼zden zaman kaybı ve istenilen hedefi ger¼ekleŖtirmede sorunlar yaŖayabilmektedir. Kıdemli ¼đretmenler ise yeni deđiŖimlere ayak uydurmakta sorun yaŖayabilmektedir. Bu y¼zden kıdem yılına bakılmaksızın her ¼đretmen i¼in sınıf y¼netimi son derece ¼nemlidir. Akademik baŖarıların yanında sınıf ortamında demokratik ortamın sağlanması , sorumluluk bilincinin geliŖmesi, adaletli, merhametli, saygı ve sevgi dolu bireyler yetiŖtirebilmek ¼nemlidir.

BaŖarılı bir sınıf y¼netimi varsa ¼đrenme ortamı da sağlıklı olur. Sınıf y¼netimi kendi i¼inde farklı modellere ayrılmaktadır. ¼đretmenlerden beklenen g¼n¼m¼z yaklaŖımlarına en uygun olan sınıf y¼netimini benimsemeleridir. G¼n¼m¼zde bireyin ¼n planda olduğu, insancıl yaklaŖımlar ¼nem kazanmıŖtır. ¼đretmen sınıf i¼erisinde ¼đrencisine değer vermeli ve ¼đrencilerini ¼n plana ¼ıkarmalıdır. ¼đretmenlerin ¼đrencileri ile en ¼ok iletiŖim kurduğu, birlikte bulunduğu sınıflarda ger¼ekleŖtirilen sınıf y¼netimi becerileri ¼ok ¼nem kazanmıŖtır.

Bireyin sosyal, özgüven ve öz saygı düzeyi yüksek olma becerisine sahip olmasında öğretmenin sınıf içi tutumu göz ardı edilemez. Bu yüzden her öğretmenin bunun bilincinde ve sorumluluğunda olması, kendini geliştirmesi son derece önemlidir.

Sınıf yönetiminde öncelikli amaç etkin öğrenme ortamı gerçekleştirmenin yanısıra öğrenci de pek çok olumlu davranışı kazandırmayı da hedeflemelidir. Öyle ki sınıf içinde kazandığı sorumluluk, iyi insan olma becerisi, etrafına saygı ve sevgi duyabilme, kendine yetebilme, öz düzenleme, öz denetim, özsaygı düzeyi yüksek olması bireyin duyarlı ve bilinçli vatandaş olmasına katkı sağlayacaktır.

Öğrencinin pek çok olumlu değeri kazanabilmesi gelecek nesilleri yetiştiren öğretmenlere bağlıdır. Bu sorumluluğun farkında olan birçok öğretmen için sınıf yönetimi boyutu kaygı vermektedir. Sınıf yönetiminin karmaşık yapısı, öğretmen dışında farklı faktörlerden etkilenmesi, önceden tahmin edilemeyecek durumlardan etkilenmesi sınıf yönetimini oldukça dinamik kılar.

A.Problem Durumu

Araştırmada ilköğretim 4.sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim tarzları ve öğrencilerin öz saygı düzeyleri arasında ki ilişki incelenmiştir. Öğretmenlerin sınıf yönetim tarzlarının öğrencilerin öz saygı düzeylerine etkisi olup olmadığını incelemek ana hipotez olarak belirlenmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki alt hipotezler de incelenmiştir.

1)Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim tarzları nelerdir?

1.1)Öğretmenlerin sınıf yönetimi tarzları ile cinsiyetleri arasında ilişki var mıdır?

1.2)Öğretmenlerin sınıf yönetim tarzları ile kıdemleri arasında ilişki var mıdır?

2)Öğrencilerin özsaygı düzeyleri nasıldır?

2.1)Öğrencilerin özsaygı düzeyleri ile cinsiyetleri arasındaki ilişki nasıldır?

3)Öğretmenlerin benimsedikleri sınıf yönetim tarzlarının öğrencilerin öz saygı düzeylerine olumlu veya olumsuz bir etkisi var mıdır?

B.Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı ilkokul 4.sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim profillerini belirlemek öğrencilerin özsaygı düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını ortaya koymaktır. Öğretmenlerin sınıf yönetiminde benimsedikleri profillerin öğrencilerin öz saygı düzeylerine etkisini incelemektir.

C.Araştırmanın Önemi

Bir toplumu geliştiren, ayakta tutan bazı unsurlar vardır. Bu unsurların temelini bireyler oluşturur. Bireylerin eğitim ile harmanlanması toplumlar için önemli meselelerdendir. Eğitim tüm insanların faydalanması gereken ortak bir paydadır. Eğitim sisteminden faydalanmak için kurumlara ve kişilere ihtiyaç vardır. Bireylerin kendilerini geliştirdikleri eğitim kurumları sistemin büyük bir parçasını oluşturur. Geçmişten günümüze kadar nesillerin yetiştirilmesi için uygulanan eğitim sistemi değişikliklere uğramıştır. İnsanların değişimi takip etmesi kaçınılmazdır. Öğretmenler, öğrenciler, yöneticiler, aileler eğitimin içinde olan herkesin gelişmelerle etkileşim içinde olması önemlidir. Geçmişte baskı ve otorite ile ön plana çıkan sınıflar günümüzde demokratik ilkelerle ön plana çıkmaktadır. Sınıf öğretmenleri temel eğitimin en önemli kişilerindendir . Sınıf içi etkili iletişimin, hoşgörünün oluşmasının baş kahramanı o sınıfın öğretmenin sınıf yönetimi becerisine bağlıdır. Özellikle ilkokul dönemi boyunca kazanılan alışkanlıklar bireyi hayat boyu etkileyebilmektedir. Sınıf öğretmenlerinin öğrencilerine karşı tutumları olumlu yönde olunca verimli bir ortam ve davranışlarda da istenen düzeyde gelişme oluşur. Kendini ifade edebilen, özgüvenli ve özsaygı düzeyi yüksek nesillerin yetiştirilmesinde aile, çevre , öğretmen önemli faktörlerdir. Özellikle bir çocuğun en sık iletişimde olduğu ailesi ve öğretmeni bireyin yaşamında derin izler bırakacak etkiye sahip olabilmektedir.

Kendisini, duygularını, düşüncelerini ifade edebilen nesiller yetişmesi günümüzde önem kazanan bir değerdir. Aileler ve öğretmenler bu yüzden yeterince bilinçli davranıp, üstlendikleri bu sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirebilmelidirler.

Çalışmanın temelinde sınıf öğretmenlerinin belirledikleri sınıf yönetim tarzlarının ne olduğunu belirlemek ve sınıf içinde öğrencileri etkileyip, etkilemediğini ortaya koymaktır. Daha önce yapılan sınıf yönetimi çalışmaları ile özsaygı düzeyi arasında ilişki olup olmadığı araştırılmamış fakat farklı değişkenler açısından ilişki olup olmadığına bakılmıştır. Birçok alanda öğretmenin öğrencilerini etkilediği de belirtilmiştir. İlkokul yıllarının bireylerin kişiliklerinin üzerinde etkiler bırakabileceği ifade edilmektedir. Sınıf içinde öğretmenlerin hal ve hareketleri, öğrencilerle iletişimi, öğrencilere karşı tutumu, öğrencilerin birbirleri ile iletişimi sınıf yönetimi sürecinin birer parçalarıdır ve birbirleri ile bağlantı içindedir. Rol model olan öğretmenin her bir birey üzerinde etkisi vardır. Bu etkilerin olumlu olması , iyi izler bırakabilmek her öğretmen için değerlidir. Bu bağlamda araştırmanın amacı öğretmenlerin sınıf yönetim profillerini belirlerken insancıl ve demokratik çizgiden yana olmalarına katkı sağlayabilmek , öğrencilerin öz saygı düzeylerinin nelerden etkilenebileceğini ve ne gibi katkılar sunulabileceğini saptayabilmektir.

D.Varsayımlar

Araştırmada, veri toplamak için kullandığım “Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzı” anketi ile öğrencilerin öz saygı düzeylerini belirlemek için kullanılan “Coopersmith Öz Saygı” ölçeğinde yer alan ilgili sorulara içtenlikle ve gönüllülük esasına göre cevaplandırıdıkları varsayılmıştır.

E.Sınırlılıklar

Araştırma Erzincan il merkezinde bulunan 4.sınıf öğrencileri ve öğretmenleri ile sınırlandırılmıştır. Pandemi nedeni ile tüm 4.sınıf öğretmenleri katılım sağlamak istememiştir, gönüllülük esasına göre katılım sağlayanlarla çalışma tamamlanmıştır. Sadece ilkokul 4.sınıf öğrencileri esas alınmıştır öz saygı ile ilgili soruların ilkokul kademesinde alt sınıflar için yeterli cevap alınamayacağı düşünülmüştür.

F. Tanımlar

1.Yönetim: Toplamların bir arada yaşaması için gerekli olan kurallar ve kuralların uygulanma şekli.

2.Sınıf: Eğitim sistemi içinde belirlenen hedeflere ulaşmak için öğrenci ve öğretmenlerin bir araya gelip oluşturduğu sosyal bir yapı (Başar,2006).

3.Sınıf Yönetimi: Öğretme ve öğrenme işlemleri için ortamın uygun şekilde düzenlenip, hedeflenene ulaşmak için yapılan her türlü faaliyettir (Küçükahmet, 2001).

4.Öz Saygı: Bireyin kendisine karşı oluşturduğu tutum.

II.BÖLÜM

KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde sınıf yönetimi, sınıf yönetimi yaklaşımları, sınıf yönetimi tarzları, özsaygı, özsaygı ile ilgili kuramlara, özsaygıyı etkileyen faktörlere değinilmiştir.

A.Kuramsal Açıklamalar

1.Sınıf Yönetimi

Sınıf iklimini paylaşan öğretmen ve öğrenci için temel unsurlardan birisi sınıf yönetiminin sağlıklı olmasıdır. Sınıf yönetiminin lideri öğretmen olduğu için bu sağlıklı ortamın oluşturulmasında büyük rol oynar. Bunun bilincinde olan her öğretmenin gündeminde olması gereken bir konu sınıf yönetimi becerileridir. Öğretmen bu alanda ne kadar hazır olsa da sınıf ortamı olumlu sınıf iklimine hazır olmayabilir. Bu nedenle sınıf yönetiminin, nelerden etkilendiğini, neleri etkilediğini bilmek her öğretmenin başlıca görevlerindendir.

Sınıf yönetimi için tek bir tanımdan bahsetmek mümkün değildir, çeşitli tanımlar bulunmaktadır. Tanımlar yapılırken kendi bakış açılarını yansıtan araştırmacılar alana çeşitlilik sağlamışlardır (Aluçdibi, 2010). Çeşitli tanımlardan da anlaşılabilceği gibi sınıf yönetimi çok boyutlu bir yapıya sahiptir.

İnsan sosyal bir varlıktır ve sosyal olmanın getirdiği birtakım sorumluluklar vardır. İnsanlar birlikte yaşayabilmek için kurallara ve yönetime ihtiyaç duymuşlardır. Toplumların temel yapı taşı olan okullar ve sınıflarda da bir takım kurallar mevcuttur ve belirli bir yönetim sistemi vardır.

Sınıf yönetimi, sınıf ortamında öğretmenin tüm davranışlarını kapsayan, verimliliği, iletişimi, teknolojiyi, zamanı içine alan süreçtir (Keleş, 2013). Öğretim süreci, zaman, yöntem, etkinlikler ve sınıf içi görseller kazanımlar eğitim sürecini değerli kılan faktörlerdir. Tüm bu faktörleri önem sırasına ve zamana yayma sürecidir (Ağaoğlu, 2014). Eğitim öncesi öğretim yöntem teknikleri, kullanılan materyaller, zaman, mekân ve öğrenme için elverişli bir ortamın düzenlenmesidir (Sarıtaş, 2001).

Sınıf yönetimi; öğretim koşullarının iyileştirilmesi, fiziksel düzenlemelerin yapılması, zamanın etkili kullanılması, olumlu iletişimin kurulması ve süreç içinde öğrencilerin desteklenmesidir (Karip, 2002). Belirlenen hedefler doğrultusunda öğretim sürecinin gerçekleştirilmesi ve öğrenci davranışlarının iyileştirilmesi ile ilgili etkinliklerin bütünüdür (Erden, 2008).

Her ortamda geçerli olan tek ve etkili bir sınıf yönetimi yoktur. Aile, toplum, kültür, politika, teknoloji, bireysel ihtiyaç ve beklentiler gibi faktörlerden etkilenen sınıf yönetiminde duruma en uygun yönetim şeklini belirlemek öğretmenin sorumluluğundadır (Gündüz, 2004). Sınıf yönetimi öğrenci özelliklerinden ve öğretmenlerin yeteneklerinden, sınıfın fiziksel durumundan etkilenir. Sınıf dışı sosyal çevre, ekonomik ve kültürel yapılarda sınıf yönetimini etkileyen unsurlardandır (Celep, 2004).

Eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleştiği ortamlardan biri olan sınıflarda öğretim hedeflerini gerçekleştirmek, zamanı etkili kullanmak, sınıf içi davranışlarda öğrencilerle kuralları birlikte belirleyip benimsemelerini sağlamak öğretmenlerin sınıf yönetimi alanındaki sorumluluklarındandır (Kaya, 2011). Çok boyutlu ortam olarak ifade edilen sınıflarda her şey önceden öngörülemeyebilir. (Voss, Wagner, Klusmann, Trautwein ve Kunter, 2017). Öngörülemeyen her şeyi kontrol altına alabilmek iyi bir sınıf yönetimi becerisi gerektirir. Birçok sorunla baş başa kalan öğrencilerin sınıf içinde bu sorunlara uygun çözüm yolları bulabilmek öğretmenin sınıf yönetimi alanında becerilerindendir (Sieberer Nagler, 2015).

Sadece disiplin ve kurallar boyutuyla sınırlı olmayan anlamlı öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlamak sınıf yönetiminin esaslarındandır (Bakioğlu, 2009). Sınıf yönetimi sürecini sadece kural koymak ve öğrencileri disipline etmek olarak düşünmek sınıf yönetimi alanında yetersiz kalacaktır bu yüzden çok boyutlu düşünmek gerekmektedir. Lemlech, sınıf yönetimini “sınıf yaşamının bir orkestra gibi yönetilmesi” olarak tanımlamıştır (Lemlech 1988: Akt. Başar 2006).

Sınıf yönetimi sınıf içinde ve dışında gerçekleşen pek çok durumdan etkilenen dinamik bir süreçtir. Bu konuda sınıf yönetiminde başarılı olmak için öğretmene

birçok görev düşmektedir. Alan bilgisinin yeterli olması, sınıf içi olumlu bir ortamın oluşturulması, genel kültür ve güncel bilgilerden haberdar olmak öğretmen için önemlidir (Çalık, 2007). Mesleğin ilk yıllarında en çok karşılaşılan sorun sınıf yönetimi alanındadır (Taşdan ve Kantos, 2007). Birçok alanda yeterli donanıma sahip olsa da öğretmeni en çok zorlayan alan sınıf yönetimidir.

Sınıf yönetimi alanında kendini geliştirmek isteyen öğretmen mesleki bilgilerini tazelemeli, yeni gelişmelerden haberdar olmalıdır. Kıdem yılı fazla olan veya mesleğe yeni başlayan öğretmen de güncel bilgileri takip edip sınıf içinde uygulamalarına yer vermelidir (Sünbül, 2010). Öğrenme sürecinin önemli bir kısmının geçtiği sınıflarda sınıf yönetimi ne kadar başarılı olursa eğitim öğretim süreci de o kadar başarılı olacaktır, eğitimin kalitesini belirleyen bir süreçtir. Mesleğinde başarılı olmak isteyen her öğretmenin titizlikle çalışması gereken bir alandır.

Eğitim sürecinin ilk basamağı ve en alt birimi olan sınıflardır. Öğretmenin sınıf yönetimini geliştirilebilmesi için tecrübe ile birlikte işini severek yapması da önemlidir (Daşiran, 2013). İşini severek yapan her öğretmen sürekli kendini yenilemeli ve çağa ayak uydurmalıdır. Sınıf yönetimi dediğimiz de aklımıza geçmişten günümüze kadar ulaşmış pek çok farklı uygulamalar gelmektedir. Bu uygulamardan bireyi ön plana çıkaran, bireye değer veren yaklaşımlar günümüzde önem kazanmıştır.

a)Sınıf Yönetimi Yaklaşımları

Sınıf yönetimi yaklaşımları geleneksel ve çağdaş yaklaşım olmak üzere iki bölüme ayrılmaktadır. Geleneksel yaklaşım ve çağdaş yaklaşım birbirlerinin tam tersi içeriklerden oluşmaktadır. Geleneksel yaklaşım öğretmeni ve öğretmenin belirlediği kuralları merkeze alırken, çağdaş yaklaşımda öğrenci ve öğrenci ile birlikte belirlenen hedefler merkeze alınır. Geleneksel yaklaşım cezayı ve sadece akademik başarıyı önemser, çağdaş yaklaşım ise ödül ve bireyin bütünsel yaklaşımını önemser. Modern eğitim sisteminin desteklediği yaklaşım ise çağdaş yaklaşımdır. Geleneksel yaklaşım çağın gerisinde kalan düşünce ve uygulamalar barındırdığı için daha az tercih edilmektedir.

(1) Geleneksel Yaklaşım

Geleneksel yaklaşımda esas söz sahibi olan kişi öğretmen ve kurallarıdır. Katı kuralları, esnemeyen akademik hedefleri, değiştirilemeyen bir çerçevesi vardır. Öğretmen kuralları kendisi belirler, öğrencilerin bu kurallara kusursuz bir şekilde uymalarını bekler (Erdoğan, 2003). Öğretmen ve öğrenci arasında otoriteye dayalı bir iletişim söz konusudur. Öğretmen sınıfta baskın karakterdir. Bunun sebebi ise öğretmenin ders içeriklerine ve kurallara hakim olmasıdır, sınıfta tek yönlü üstünlük vardır bu üstünlük öğretmen tarafından öğrencilere uygulanır. Sınıf kuralları katı, değiştirilemez bu yüzden tartışmaya kapalıdır (Aydın, 2010). Öğretmenin söylediği ve kitaptan paylaştığı bilgi tek ve doğrudur. Öğrenciden beklenen sorgulamadan, araştırmadan, eleştirmeden bilgiyi ezberlemektir (Ağaoğlu, 2003). Öğrencilerin gelişimsel özellikleri ve bireysel farklılıkları göz ardı edilir, kendilerini ifade etmeleri engellenir. Bu yüzden davranış bozuklukları kaçınılmazdır (Doğan, 2006).

Dersin nasıl işlendiğinden daha çok ders düzenine önem verilir. Dersin düzenini bozan en ufak bir sorunla karşılaşıldığında derse ara verilir bu yüzden ders akışında bozulmalar olur. Aşırı kontrolden kaynaklanan bu bozulmalar dersin işleyişini sekteye uğratar (Çelik, 2005). Davranışçı yaklaşımın uygulamalarını esas aldıkları için sık sık cezaya yer verilir.

Sınıf içi düzenin sağlanmasında en sık başvuru yöntem cezalandırmadır (Süral, 2013). Öğrenciler kuralları içselleştirdikleri için değil korktukları için kurallara uyma eğilimi gösterirler.

Özgür öğrenme, yaparak yaşayarak öğrenme ortamlarının gerçekleşmediği sınıf ortamları mevcuttur (Yaka, 2006). Öğretmen otoritesini ve disiplini kaybetme endişesi taşıdığı için katı kuralcıdır (Turan, 2006). Geleneksel yaklaşımda öğretmen aktif, öğrenci pasif rol oynar. Ezberci eğitim sistemi önemsenir, etkili iletişimden ve demokratik sınıf ortamından ziyade kuralların hâkim olduğu sınıf ortamı ön plandadır. Demokrasi ve insancıl yaklaşımlar günümüz eğitim sisteminin vazgeçilmez unsurlarındandır. Bireyi önemseyen, duygularına ve fikirlerine değer veren, eğitim sisteminin merkezine öğrenciyi alan modern uygulamalara ters düşen bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım sınıfında otoriteye, kurallara önem veren öğretmenler tarafından tercih

edilir. Küresel boyutta birçok şeyin değişime uğraması ile eğitim sistemi de değişmektedir. Bu değişimin en hissedilir boyutlarından biri de geleneksel yöntem ve yaklaşımlar yerine çağdaş yöntem ve yaklaşımların ön plana çıkması olmuştur. Dünyanın bir yerinde ortaya çıkan değişimin teknoloji ile hızla yayılması bu değişimleri ön plana çıkarıp, geride kalan uygulamaları ise unutulmaya ve uygulanmamaya karşı karşıya bırakmaktadır. Bu yüzden değişimleri ve gelişmeleri takip eden her öğretmenin geleneksel eğitim sistemi yaklaşımları yerine çağdaş eğitim sistemi yaklaşımlarını tercih etmesi beklenir.

(2) Çağdaş Yaklaşım

Merkezine öğrenciyi alan insancıl yaklaşımdır. Otorite kurmak veya sınıf içinde hiyerarşi oluşturmak yerine etkili iletişim ön plandadır (Gündüz, 2001). Bilgiyi ezberlemek yerine bilgiyi kodlama, düzenleme, eleştirme yani yeniden yapılandırma söz konusudur. Öğrenci kendi öğrenmesinden kendisi sorumludur, öz düzenleme ve öz saygının gelişmesine katkı sağlar (Güneş, 2007). Öğrenci tüm süreçte aktif rol oynar. Araştırır, üretir, eleştirir böylece sınıf içinde aktif öğrenme süreçleri gerçekleşir (Akyol, 2006). Öğretimde çocuğa görelilik ilkesi temel alınır. Bireysel gelişim, ilgi ve ihtiyaçlar ön plandadır. Kendi öğrenmesini kendi kontrol eden öğrencilerde içsel motivasyon ve içsel disiplin gelişir. Ceza yerine ödüllendirme mevcuttur, ödül kazandıkça ve öğrenmeler gerçekleştikçe öğrenci sınıfın bir parçası olmaktan haz duyar (Yaka, 2006).

Her birey sınıf ortamına kendisini ait hissederek ve demokratik süreç hakimdir. Ortak amaçlar ve birliktelik söz konusudur (Arı ve Deniz, 2006). Hümanizmin önem kazanması ile birlikte çağdaş yaklaşım ilkelerinin sınıf ortamında kullanımı yaygınlaşmıştır. Bireyi merkezine alan, her bireyin kişisel farklılıklarını önemseyen çağdaş yaklaşım ile birlikte demokratik ve etkili iletişimin etkin olduğu sınıf ortamları değer kazanmıştır. Öğretmen sınıf içinde açık bir dil kullanır, öğrenciden beklentilerini samimi bir dille ortaya koyar. Öğretmen öğrencileri süreç içinde gözlemler, hedeflenen davranışlara ve kazanımlara ulaşabilmeleri için onlara fırsatlar verir (Bakioğlu, 2014). Öğrenci sınıfta söz sahibi olan özne konumundadır. Kendini değerli ve önemli hisseden öğrenci sınıfa gelmekten mutluluk duyar, öğretmenine ve derslerine gereken

ilgiyi gösterir. Sınıf ortamında olumlu bir ortamın olması sınıf yönetimi anlamında da öğretmenin işini kolaylaştırır. Sınıf yönetimi karmaşık bir yapı olduğu için sadece öğretmen ve öğrenci ilişkisinden etkilenmez. Sınıf yönetiminde başarılı olmak isteyen öğretmen etkilendiği tüm boyutları bilmeli ve tüm planlamalarını ona göre yapmalıdır.

b. Sınıf Yönetiminin Boyutları

Sınıf yönetiminin karmaşık olmasının nedeni öngörülemeyen sebeplerden etkilenebilmesidir. Bu etkilerin bir kısmını ortadan kaldırmak için veya daha az etkilenecek için ihtimallerin şansa bırakılmaması öncesinde tedbirleri almak başarılı sınıf yönetimi sürecine katkı sağlar. Sınıf yönetimi sürecinin başarılı olması için etkili planlama yapılması ve uygulanması şarttır. Plan ve uygulamaları yapabilmek için sınıf yönetiminin nelerden etkilendiğini ve neleri etkilediğini bilmek gerekir (Durulmuş, 2018). Sınıf yönetimini etkileyen çok sayıda farklı boyutlar vardır. Bunlar: Sınıf ortamının fiziksel özellikleri, öğretimi planlama-programlama, zaman yönetimi, ilişki düzenleme, davranış yönetimidir (Başar, 1999).

Şekil 2:Sınıf yönetiminin boyutları

(1) Sınıf Ortamının Fiziksel Özellikleri:

Sınıf ortamının ısısı, ışık alma durumu, gürültü, sınıf temizliği, materyalleri, etkinlikler için uygun faaliyet alanları fiziksel öğelere örnektir (Başar, 2009).Sınıf ortamını fiziksel olarak etkileyen unsurlar; öğrenci sayısı, yerleşim düzeni, ısı-ışık ve renk, gürültü, temizlik, sınıf görünümüdür (Aydın, 2015). Fiziksel ortamın düzenlenmesi ve gerekli koşulların sağlanmasının öğrenme üzerinde olumlu etkisi vardır. Fiziksel ortamın uygunluğu eğitime destek olur veya uygun olmadığında engel olur. Bunun bilincinde olan öğretmen sınıf ortamında eğitim faaliyetlerinin aksamaması için uygun koşulları sağlar (Demirtaş, 2006). Sınıf içi fiziksel unsurlar arasında sınıf eşyalarının düzenlenmesi, materyaller ve materyallerin sergilenmesi için uygun ortamın bulunması, sınıf mevcudu vardır (Şahin, 2013).

Hareket alanı ve öğretmen başına düşen çocuk sayısı, çocukların güvenliğinin sağlanması, sınıf eşyalarının düzenlenmesi ve çocuğun çalışmalarının sergilenmesi gibi hususlar önemli bir diğer sınıf içi düzenleme unsurlarıdır (Şahin, 2013).

Sınıf ortamının öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirebilecekleri modern, teknolojik gelişmelere uyum sağlaması başarıyı artıran unsurlar arasındadır (Tutkun, 2006). Sınıf ortamı düzenlenirken dikkat edilmesi gereken bir diğer unsurda renklerdir. Sarı, pembe, turuncu gibi sıcak renkler ile mavi ve yeşil tonlarının öğrenci motivasyonun sağlanmasına katkısı vardır (Ünal ve Ada, 2000).

Sınıfta oturma düzeni için tek bir düzenleme şeklinden ziyade dersin amaçlarına uygun, öğrenmeyi verimli şekilde gerçekleştirebilmek için o dersin işlenişine uygun oturma şekli seçilip sınıf düzeni o şekilde sağlanmalıdır (Celep, 2002). Sınıf ortamının rengi, sıcaklığı, ışığı, ses yalıtımı olması, sıralar, masa düzeni, teknolojik cihazlar, sınıf konumu sınıf yönetimini etki eden fiziksel faktörler arasındadır. Bazı sınıflar fiziki donanım açısından şanslı olsa da bazı sınıflar da donanım açısından yetersizdir. Fiziki şartları elverişli sınıf ortamında ders işlemek öğretmen ve öğrenci avantajlı bir durumdur ama tek başına yeterli değildir. Fiziki olanakları kullanabilmek için de yeterli planlamanın yapılması gerekir.

(2) Öğretimi Planlama ve Programlama

Öğretimi planlama, eğitim ve öğretim sürecini etkili, verimli şekilde kullanabilmek için iyi bir planlama şarttır. Yapılan yıllık ve günlük planlar buna birer örnektir. Etkinliklerin zamana uyumlu olarak sıralanmasıdır. Şansa bırakmadan eğitim faaliyetlerini akıllıca yürütmektir (Erişen, 2008).

Planlamanın içerisinde ders esnasında kullanılacak materyallerin seçimi, konuların etkinliklerle işlenmesi, ders sonunda yapılacak sınavların belirlenmesi gibi kapsamlı ve detaylı bir süreçtir. Bu süreci en verimli şekilde tamamlamak için iyi bir planlama yapılması şarttır (Çalık, 2004).

Öğretmenlerin önceden hazırlık yaparak ders kazanımlarını sağlamak için yöntem-teknikleri belirlemesi, araç-gereçleri seçmesi gerekir. Tek bir yöntem, bütün materyallere uygun yöntem yoktur. Her ders öncesinde hedeflenen kazanımlara ulaşmak için gerekli planlamaların yapılması şarttır (Küçükahmet, 2001).

(3)Zaman Yönetimi

Eğitim-öğretim süreci başlamadan önce her yıl eğitim takvimi belirlenir. Yıl içinde okulda geçirilecek süre ve eğitim-öğretim sürecinin ne zaman başlayacağı ne zaman biteceği önceden belirlenir. Ders süresi ve teneffüs süreleri de önceden belirlenir yıl boyu verimli bir zaman hedeflenir (Karşı, 2012).

Zamanın etkili kullanılması eğitim faaliyetleri açısından çok önemlidir. İyi bir planlama doğrultusunda hareket edildiğinde zamanda etkili kullanılmış olur. Sınıf içinde oluşabilecek sıkılmaların ve disiplin sorunlarının önüne iyi bir zamanlama yöntemi ile geçilebilir (Yüksel, 2013).

Zaman, iyi kullanılmadığında telafisi olmayan bir kavramdır. Sınıf içinde birlikte geçirilen süreler belirli ve kısıtlıdır bu yüzden en etkili biçimde değerlendirilmelidir. (Yılmaz, 2008). Sınıf içinde geçirilen zamanın kaliteli bir şekilde değerlendirilmesi, disiplin sorunlarının engellenmesi, devamsızlık sorunlarının önüne geçilmesi iyi bir zaman yönetimine bağlıdır.

(4) Sınıf İçerisinde İlişkilerin Düzenlenmesi

Sınıf içi olumlu iklimin sağlanması, sınıf içi ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlar. Öğretmen öğrencilerle birlikte sınıf içi kuralları belirleyip, demokratik ortam oluşturulmalıdır (Gündüz, 2001). Öğretmen- öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasında gerçekleşen etkili iletişim verimliliği, başarıyı, saygıyı ve sevgiyi beraberinde getirir. Öğrencilerin özsaygılı ve özgüvenli bireyler olmalarına katkı sağlar (Çinkır, 2004).

Öğretmen-öğrenci iletişimin başarılı olduğu sınıf ortamında; davranışlarda olumlu gelişmeler gözlenir aynı zamanda akademik başarılarında aynı oranda artar (Özden, 2009).

İyi bir öğretmen öğrenci ilişkisinin sergilendiği sınıflarda; öğrencilerin akademik başarılarının arttığı, davranışlarının iyileştiği, derslere daha çok çalıştıkları ve dersleri daha çok sevdikleri belirtilmiştir. Böyle bir sınıfta öğretmen, öğrencileri ile sınıf dışında da daha çok görüşür (Özden, 2009). Öğretmen sadece öğrencilerle değil öğrenci velileri ile iyi bir iletişim kurar. Aile-öğretmen-öğrenci arasında kurulan

sağlam temelli ilişkiler sınıf ortamına da olumlu etki eder (Güven, 2009). Aile içi iletişim ne kadar önemli ise sınıf içi iletişim de o kadar önem kazanmaktadır. Öğrencinin kendini sınıfa ait hissetmesi, duygularını ve kendini özgürce ifade edebilmesi önemlidir. Olumlu sınıf iklimini paylaşan öğrencilerin davranış problemleri de azalabilmektedir. Sınıf iklimi olumlu oldukça öğrenci başarı ve motivasyonu da olumlu yönde etkilenebilmektedir.

(5) Davranış Yönetimi

Sınıf yönetimi davranış düzenleme süreci olumsuz davranışların düzeltilmesi süreci değildir. Olumlu sınıf ikliminin oluşturulması, fiziksel ortamın düzenlenmesi, kuralların birlikte belirlenmesi ve istenmeyen davranışlar henüz ortaya çıkmadan önlenmesi sürecidir (Kutlu, 2006). Kurallar belirlenirken sade, anlaşılır bir dille ifade edilmelidir. Her bir kural herkes tarafından aynı şekilde anlaşılmalıdır. Olumsuz ifadeler yerine olumlu ifadelerle kurallar oluşturulmalıdır (Temel, 2006). Yapıcı bir dil kullanılmalı, yıkıcı ifadelerden kaçınılmalıdır. Olumsuz davranışların altında yatan nedenlerin neler olabileceği düşünülmelidir.

Sınıf içinde oluşan istenmeyen davranışlar karşısında öğretmen; görmezden gelme, göz teması kurma, sözel uyarıda bulunma, soru sorma yollarını uygulayabilir (Başar 2011). Oluşan sorun karşısında öğretmen açık bir dil kullanmalı, sorumlu davranışa aynı zamanda müdahale edebilmelidir. Bunları yaparken öğrenci psikolojisine ve diğer öğrencilerin motivasyonlarının bozulmamasına önem vermelidir (Celep, 2002). Sürekli eleştiri alan bir öğrenci bir süre sonra sınıf ortamından kopma, davranışı sürdürme, dikkat çekmek için farklı olumsuz davranışlar yapma eğilimi gösterebilir. Öğretmen sınıf içi kuralları öğrencileri ile birlikte belirleyip sürece onları da katabilir. Dönem başında öğrencilerle birlikte belirlenen kurallar ve bu kurallara uyulmazsa sınıf ortamında karşılaşılabilecek olumsuz durumlar konuşulabilir. Sınıf içi disiplinin sağlanmasında , öğrenci ve öğretmen iş birliği yapılması olumlu davranışlarda kalıcılık sağlayacaktır.

c.Sınıf Yönetimi ve Disiplin

Sınıf ortamında belirlenen hedeflere ulaşabilmek için bazı kuralların belirlenmesi gerekir. Uygun ortamın oluşturulması ve sınıf içi disiplin sağlanabilmesi öğretmenin sorumluluğundadır. Öğretmen öğrencilerle iş birliği içinde olup, öğrencilere sorumluluk verebilir. Her öğretmenin belirlediği, kendine uygun, sınıfına uygulanabilir bulduğu disiplin modelleri çeşitlilik gösterir (Çelik, 2012). Eğitimin her alanında çeşitliliğin olması çok yönlü boyutunun bir sonucu olarak görülebilir. Sınıf içi disiplin boyutu da çok yönlü olduğu için etkileşime açık bir süreçtir. Farklı disiplin modelleri mevcuttur, her öğretmenin kendisine yakın bulduğu disiplin modeli farklılık gösterebilmektedir.

(1) Canter Disiplin Modeli

Klasik bir yaklaşımı benimseyen model de ödül-ceza sistemine yer verilir. Kurallara uyan öğrenciler ödüllendirilirken, kurallara uymayan öğrenciler cezalandırılır. Öğretmen sınıf içinde otoritedir, kuralları o belirler ve öğrencilerden kuralları sorgulanmaması beklenir. Öğrencilerden kurallara uyması beklenir. İstenmeyen davranışların altında yatan nedenler önemsizdir (Taş, 2017). Problemleri davranışın altında yatan neden önemsizmediği için kalıcı ve sağlıklı bir model olmayabilir. Gelenekselci yaklaşımı benimseyen öğretmenlerin uyguladığı disiplin modeli de denilebilir. Gelenekselci yaklaşım önemini kaybettiğinde bu modelin de uygulanabilirliğinin azaldığı söylenebilir.

(2) Glasser Modeli

Glasser modeli, problemleri davranışların altında öğrencilerin karşılanmayan ihtiyaçlarının olduğuna vurgu yapar. Doğru veya yanlış davranışı öğrenci kendi seçer. Öğretmenin görevi yanlış davranışı fark ettirebilecek rehberliği yapmaktır. Öğretmen, öğrencilerin sınıf içi ihtiyaçlarını belirlemesi ve bunları gidermeye çalışması beklenir. Sınıf içi ihtiyaçlar arasında aitlik, sevgi, saygı gibi duygusal ihtiyaçlar ön planda tutulur (Kaya, 2014). Gelişimsel ihtiyaçları ön planda tutması bu modelin insancıl bakışını ortaya koymaktadır. Öğrencinin duygusal boyutuna önem

veren bir disiplin modelidir. Bu modelin uygulandığı sınıflarda öğrenciler kendilerini değerli hissederler.

(3) Kounin Modeli

Literatürde dalga etkisi olarak bilinen modele göre öğretmen öğrencileri iyi tanımalı, her şeyden haberdar olmalı. Olumsuz davranışlarla karşılaştığında sert tepkiler göstermek yerine öğretmenin dersi bölmemesi tavsiye edilir (Tertemiz,2006). Öğretmen istenilen davranışları açık bir şekilde ifade edip, öğrencilere hatırlatmalıdır. Dersin akışını bozan öğrenciye müdahale edildiğinde diğer öğrencilerin de dikkatlerinin dağılacağı düşünülür. Görmezden gelme veya sözsüz uyarı ile o öğrenciye uyarıda bulunmak en doğru yöntemler olarak kabul edilir.

(4) Gordon Modeli

Öğretmen etkililiği modeli olarak da bilinir. Öğrenciler üzerinde otorite kurmak yerine içten bir yaklaşım önemlidir. Öğretmen empati yapmalı ve öğrencileri yargılamadan onları dinlemeli (Celep, 2004). Etkili iletişime, aktif dinlemeye önem veren modeldir. İletişime önem verildiği için sınıf içi etkileşime önem verir. Olumlu sınıf iklimi son derece önemlidir.

(5) Skinner Modeli

Bu model de ödül ceza ön planda tutulur. Ödüllendirme kısmında pekiştireçlerin önemli olduğu belirtilir. Cezalandırma ise pekiştireçlerden, ödüllerden mahrum bırakma ile yapılabilir (Korkmaz, 2002). Davranışçı model olarak da ifade edilir. Sonuca kolay yoldan erişilebilir fakat davranışlarda kalıcılık sağlanamayabilir.

(6) Dreikurs Modeli

Öğrencilerin sorunlu davranışlarını anlamayı, bu davranışların nedenlerini araştırmayı savunan modeldir. Demokratik ortamlarda öğrenciler de öz disiplinin sağlanmasını önemser. Öğretmen rehber konumundadır. Öğrenci ve öğretmen arasında olumlu ilişkilerin geliştirilmesi önemlidir (Taş,2017).

ç.Sınıf Yönetimi Modelleri

Sınıf yönetimi modelleri 4 başlık altında incelenmektedir. Bunlar; tepkisel, önlemsel, gelişimsel, bütünsel modellerdir.İhtiyaç alanına göre uygulanan model değişiklik gösterebilir. Hedeflere, planlara, kaynaklara, öğrenci davranışlarına göre tercih edilir. Geleneksel bakış açısına sahip öğretmenler daha çok tepkisel ve önlemsel tercih edebilirken, çağdaş yaklaşımı benimseyen öğretmenler bütünsel ve gelişimsel modelleri tercih edebilmektedir.

(1) Tepkisel Model

Tepkisel model için klasik sınıf yönetimi anlayışını benimseyen model de denilebilir. Alışlagelmiş olan davranışların sonucuna göre hareket edilmesidir. Ödül ceza sistemini önemser, olumsuz davranış ortaya çıktığında uyarmak hedeflenir. Modelin temeli sınıf içinde karşılaşılan her olumsuz durum karşısında verilen tepkiye dayanır. Karşılaşılan olumsuz durumu düzetmek amaçlanır. Ödül ve cezaya sık sık yer verilir (Başar, 2006). Olumsuz davranışın altında yatan sebebi araştırmaktan ziyade önemli olan o davranışın ortadan kalkmasıdır. Bireye olumsuz davranışın nedeni sorulmaz ve birey davranışından ötürü yargılanır. Bu yüzden doğrudan bireyi hedef gösterdiği için insancıl değildir (Şentürk, 2006).

İstendik davranışları gerçekleştirebilmek için olumsuz davranışa anında ceza verilmesi, olumlu davranışa da ödüllendirme yapılması beklenir. Böylece aynı anda hem olumlu hem olumsuz davranış gören öğrenci yaptıkları davranışlarla ödül ceza sisteminin orantılı olduğunu fark eder (Yılman, 2006).

Tepkisel modele sık sık başvuran öğretmenlerin sınıf yönetimi becerisinde kendini geliştirmesi gerekir. Sürekli olmasa da bazı öğretmenler bu eğitim modeline ihtiyaç duymaktadır. Özellikle istenmeyen davranışlar karşısında verilen fiziksel cezalar veya sözel uyarılarla başvurulanan modeldir. Fakat eğitimsel açıdan daha etkili olması için bu şekilde tepki vermek yerine davranışın nedeni sorulmalı, gelişimsel özellikler dikkate alınmalıdır (Yüksel, 2013). Sınıf yönetiminde başarılı olan bir öğretmen olumsuz davranış karşısında ceza vermek yerine sorunların çözümlerinde ve nedenlerinde destek olur (Temel, 2006).

Yanlış davranışın nedenine bakılmadan sonuca bakılması o davranışın tekrarlanma olasılığını artırır. Öğrencilerle birlikte kurallar önceden belirlenip, kurallara uyulmazsa nelerle karşılaşacağı belirtilmelidir.

(1) Önlemsel Model

Modelin amacı ilerde meydana gelebilecek olumsuz davranışları öngörüp, o davranışlar ortaya çıkmadan engellemektir (Gündüz, 2004). Bu modelin hayata geçirilmesi için öğretmene pek çok görev düşmektedir. Öğretmen öğrencilerini tam anlamıyla tanımalı, dersine hazırlıklı gelmeli, fiziksel ortamı denetlemeli her şeye hâkim olmalıdır (Bilir, 2014). Bireyden daha çok grup dikkate alınır ve istenmeyen her durumun ortaya çıkması engellenir (Çelik, 2005). Çok fazla önlem almayı gerektiren model beklenilmeyen problemlere karşı çözüm önerisi sunmamaktadır bu yönü modeli zayıf kılmıştır. Öğretmenlerin bu modeli gerçekleştirebilmeleri için çok fazla tecrübeye ve donanımına sahip olmaları gerekmektedir (Yılman, 2006).

Sınıf ortamında her şey değişebileceği için beklemedik olaylar karşısında ne tepki verileceği belirtilmeyen önlemsel modelin zayıf yönünü oluşturur. Olayların gelişimine göre verilen tepki de değişkenlik gösterir, bu yüzden esnek olabilmek de önem kazanmıştır.

(3) Gelişimsel Model

Öğrencilerin gelişim özelliklerinin göz önünde bulundurulduğu modeldir. Kurallara değil bireyin içinde bulunduğu gelişim özelliklerine dikkat edilir. İlkokul, ortaokul ve lise dönemlerinde öğrenciler farklı gelişimsel özellikler gösterdikleri için öğretmen sınıf içinde farklı sınıf yönetimi uygulamalarına başvurmalıdır (Demirtaş, 2009).

Kurallar soyut ifadeler olduğu için içselleştirmekte zorlanan ilkökul öğrencilerine karşı öğretmen daha az kuralcı davranışlar sergiler (Akan, 2011). Ortaokul döneminde ise yavaş yavaş çocukluk döneminden ergenliğe geçiş olduğu için kurallar da değişkenlik gösterir. Lise dönemi ise ergenlik çağının ve sınav süreçlerinin en yoğun yaşandığı süreç olduğu için empati kurularak sınıf yönetiminde kurallar uygulanır.

Sadece sınıf içi kurallarda değil konu, yöntem materyal seçiminde de gelişimsel özelliklere önem verilir (Erdoğan, 2000). Olumsuz davranışlar karşısında empatiye başvurulur ve gelişim psikolojisi ilkelerine göre hareket edilir (Yaka, 2006). Zihinsel, fiziksel, gelişimsel ve diğer gelişimlerin ön planda olduğu , her dönemin farklılıklarının önemsendiği ve ona göre bir planla yaklaşılın bu model de birey önemlidir, değerlidir. Günümüz eğitim sisteminde tercih edilebilir.

(4) Bütünsel Model

Tepkisel, önlemsel ve gelişimsel modelin bir araya getirilerek uygulandığı karma bir modeldir (Yılman, 2006,). Hem bireysel hem de grup davranışları ve gelişimi göz önünde bulundurulur (Başar, 2008). Öğretmene farklı koşullar altında farklı modelleri kullanma olanağı sunması diğer modellerden farklı yönünü ortaya koyar. Yine de bütünsel modelden beklenen tepkisel modelden daha az faydalanıp öncelikli olarak gelişimsel ve önlemsel modelden faydalanmasıdır (Boydak, 2019). Diğer modellerden faydalanan bu model uygulanabilirlik açısından daha ön plana çıkmaktadır. Şartlara göre değişkenlik gösteren esneklik sağlayan model olması tercih edilebilirliğini artırmaktadır. Her öğretmenin sınıf içinde kendine özgü kuralları ve metotları vardır. Öğretmenlerin benimsedikleri model ve sınıf yönetimi tarzları neticesinde sınıf iklimi çeşitlilik kazanır. Eğitim felsefesi, öğretmenin bilgisi, çevre, okulun sosyo-ekonomik durumu gibi faktörler sınıf yönetimine etki eder.

d.Sınıf Yönetim Tarzları

Sınıf yönetimi tarzları öğretmenlerin sınıf içinde gösterdikleri tutuma göre değişmektedir. Otoriter, takdir edilen, başboş ve aldırılmaz olarak dört başlıktan oluşmaktadır. Öğretmenin pedagojik ve alan bilgisi, karakteri, uzmanlığı, benimsediği felsefe ve ilkeler tarafından şekillenen sınıf yönetim tarzları öğrenci üzerinde çeşitli etkiler bırakabilmektedir.

(1) Otoriter Sınıf Yönetim Tarzı

Öğrenciler üzerinde üstünlük kurmak temel amaçtır. Öğretmen her zaman lider konumundadır. Sert ve kuralcı bir tutum sergiler. İstenmeyen durumlar karşısında öğretmen tepki verir. İstenmeyen davranışın ortadan kalkması için cezaya başvurulur (Sivri, 2012,). Karar alıcı ve kuralları belirleyen kişi yalnızca öğretmendir. Öğretmenin sınıfta disiplini sağlamak en önemli görevidir. Sınıf içinde öğrenciden beklenen sırasından kalkmadan, dersi dinlemek ve kurallara uymaktır (Yaşar, 2006).

Dersi dinleyen öğrencilerin düşünceleri önemsenmez, öğrencilerin yapılan etkinliklere gönüllü olmaları da katılmaları zorunludur. Öğrencilere neredeyse hiç ödül verilmez, motivasyonları önemsenmez (Ekici, 2012). Öğrencilere kendilerini ifade etmeleri için fırsat verilmez. Bu yüzden öğrenciler tarafından olumsuz karşılanan sınıf yönetim tarzıdır (Çiftçi, 2015). Otoriter sınıf yönetim tarzına sahip öğretmen için sınıf düzeni, sıraların düzeni son derece önemlidir. Öğrenciler sürekli yerinden kalkmadan öğretmeni dinlediği için, sırasının da düzgün olması önemlidir. Duygulara ve fikirlere önem verilmez. Öğrencilerin kendilerini yetersiz ve değersiz hissetmelerine neden olabilecek tutumlar sergilenir. Bireyin önem kazandığı modern eğitim sisteminin desteklediği sınıf yönetim tarzından uzak fikirler savunduğu için çok fazla tercih edilmemektedir.

(2) Takdir Edilen Sınıf Yönetim Tarzı

Öğrencilerin özgür düşünceleri ve fikirlerini dile getirmeleri istenir. Sınıf içinde her öğrenci değerli ve biriciktir. Birlikte belirlenen kurallar mantıksal temellere dayanır. Ödüllendirme ön planda tutulur cezaya yer verilmez (Yaşar, 2016). Öğrencilere karşı ılıman bir yaklaşım sergilenir. Faaliyetlere sık sık yer verilir, öğrenciler motive edilir. Ödüllendirmeler gerektiği yerde yapılır, cezadan kaçınılır. Demokratik bir sınıf ortamı vardır, öğrenciler kendilerini güvende hisseder ve sınıf ortamında bulunmaktan mutluluk duyarlar. Öğretmenin sınıf içinde en önemli görevi rehberlik yapmaktır: (Ekici, 2012). Ders dışı faaliyetler önemlidir ve sınıf dışı etkinlikler yapılır. Öğrencilerin bütünsel gelişimi önemsenir, akademik başarının yanında davranışlarda önem kazanır.

Öğretmen sınıf içinde üstünlük kurma çabası içine girmez, rehberlik yapar. Sınıfta meydana gelen her olay önemsenir ve mantıklı sebeplerle ifade edilir. Öğretmen ve öğrenci aynı zamanda öğrenci- öğrenci ilişkisi de önemlidir. Sınıf içi birlikteliğe değeri verilir.

(3) Başboş Sınıf Yönetim Tarzı

Sınıf ortamında düzen ve kural yoktur. Öğretmen öğrencilerin davranışına müdahale etmez. Akademik kaygıdan ziyade sınıfta aidiyet ve hoşgörü ortamının oluşması ön plandadır (Yaşar, 2016). Sınıf içinde kısıtlamalara yer verilmez, neredeyse her şey serbest olduğu için bu sınıflarda sosyalleşme ön plandadır bu yüzden kalıcı öğrenmeler gerçekleşmez. Öğrenci hatalı bir davranışta bulunsu bile o davranışı farkında olmadan yaptığı düşünülür bu yüzden müdahale edilmez. Öğretmen öğrencileri ile arkadaş olmayı amaç edinir, öğrencilerine karşı her zaman ılımlı yaklaşır : (Ekici, 2012). Böyle sınıf ortamlarında öğrenciler kendilerini mutlu hisseder, öğretmenleri hiç kızmadıkları için öğretmenlerini severler. Akademik anlamda öğrenimleri istenilen düzeyde gerçekleşmeyen sınıf ortamları oluşur. Öğretmenin öğrenciler üzerinde pek etkisi olmadığı sadece samimiyetten doğan iyi iletişimden kaynaklanan samimi ortam söz konusudur.

(4) Aldırmaz Sınıf Yönetim Tarzı

Öğretmen sınıfa karşı hiçbir beklenti içine girmez. Ders için hazırlık yapmayı gereksiz görür. Akademik açıdan, davranış kontrolü açısından da oldukça zayıf kalan yönetim tarzıdır. Zaman akışını iyi ayarlayamayan öğretmen konuları erken bitirip, geri kalan süreçte öğrencileri serbest bırakır (Yaşar,2016). Öğrencilerin kendilerini mutsuz ve değersiz hissettikleri sınıf ortamı mevcuttur (Çiftçi,2015).

Öğretmen öğrencilere karşı ilgisiz olduğu için öğrenciler kendi öğrenmelerinden kendileri sorumludur (Ekici, 2012). Bu sınıf ortamlarında öğrenciler kendilerini değersiz ve yetersiz hissederler. Öğretmen mesleğini severek yapmaz birçok şeyi gereksiz görür ve önemsemez. Ders öncesi hazırlıklar yapılmaz, materyaller gereksiz görülür.

Öğretmen derslere karşı ilgisizdir, derslere karşı beklentisi zamanı doldurup dersi sonlandırmaktır. Derslerin son on-on beş dakikasında öğrenciler serbesttirler. Planlama yapılmadan serbest bırakılan öğrenciler kendilerini değersiz hissederler ve davranış problemleri gösterebilirler.

2.Özsaygı

Bir bireyin hayatında önemli olan sadece akademik başarıları değil kendini ifade edebilmesi, özgüvenli olabilmesi, ahlaki değerlere uyum sağlayabilmesi, etrafına ve kendine saygı duyabilmesi aynı zamanda özsaygı düzeyinin yüksek olması da önemlidir. Bazı özelliklerimizi doğuştan kazanırken, bazılarını sonradan ediniriz ve geliştiririz. Değiştirilebilip, geliştirilebilen bu özelliklerimiz bulunduğumuz çevreden etkilenebilmektedir bu yüzden en çok vakit geçirilen aile ve okul ortamı bireyin yaşamında oldukça önemli iki etkidir. Öncelikle ailelerin ve öğretmenlerin özsaygının, özgüvenin kökenine inip, ne anlama geldiğini ve nasıl geliştirilebileceğini bilmesi son derece önemlidir.

Öz saygı ifadesi ilk defa William James tarafından ifade edilmiştir. Değişken bir yapı olduğu düşünülen özsaygının bireyin kendisi hakkında yaptığı değerlendirme ve kendisine karşı oluşturduğu tutum olarak ifade edilmektedir (Kuzgun, 2006). Özsaygı yaşamın ilk yıllarında kendisini göstermeye başlar ve yaşam boyu değişime açık bir süreçtir. Özsaygı bireysel amaçlar ve amaçları gerçekleştirme oranı ile artış gösterir. Bireysel çaba ve başarı ile doğru orantılıdır (Kaya , Saçkes, 2004).

Özsaygı konusunda çalışmalar yapan Coopersmith kişinin kendisini değerli ve biricik kabul etme derecesi olarak ifade etmiştir. Bireyin kendisini olduğu gibi kabul edebilme yeteneğidir. (Coopersmith 'ten akt. Güngör-Aytar, 2007, s.190). Özsaygı ile ilgili çalışmalar yapan bir diğer isim olan Rosenberg ise özsaygıyı şu şekilde ifade etmiştir; bireyin yaş aldıkça fiziksel değişimlerini kabul edebilmesi, insan ilişkilerinin iyi düzeyde olması, bir mesleğe ve aileye aitlik hissedebilmesidir (Öksüz, Ayvalı, 2012, s. 139).

Harter'a göre özsaygı, bireyin çocukluk çağından itibaren başarmak istediği şeyler ile başardığı şeyler arasında ki fark özsaygının düzeyini belirler. (Harter'dan aktaran Bee ve Boyd, 2007, s. 565). Birey sorunla karşılaştığında sorunu çözecek kadar yeterli ve kendini değerli hissetmelidir. Yeterli olma ve değerli hissetme özsaygının temel taşlarındandır (Koç ve Gün, 2013)

Özsaygının temelleri çocukluk çağında atılır. Çocuk yaşadığı çevrede kendi başına sorumluluklarını yerine getiriyorsa özsaygı düzeyi artar. Çocuk tek başına yapmak istediği şeylerde engellenirse öfke ve utanç duyar (İnanç & Yerlikaya, 2008, s.255). Coopersmith ve Rosenberg çocukluk yıllarının kişinin kendi benliğine ve kendi saygınlığına yönelik ifadeleri veya ulaştığı yargılar özsaygıyı etkilediğini ifade etmişlerdir.

Özsaygı düzeyi yüksek bireyler kendilerini değerli bir birey olarak algılar. Sorumluluk alır, aldığı sorumluluğu yerine getirir, kendine güvenir, zorluklar karşısında mücadele eder, insan ilişkileri iyidir (Kuru, 2017, s. 44). Okul çağında özsaygı düzeyi yüksek olan öğrenciler akademik anlamda başarılıdır. Özsaygı gelişimi okullarda üzerinde durulması gereken önemli konulardandır, öğretmenlere bu konuda sorumluluklar düşmektedir (Pişkin, 2006:107).

Özsaygı düzeyi düşük bireylerde başarısız olma korkusu hâkim olduğu için başladıkları işi bitirememeye durumu vardır. Kaygı düzeyleri yüksek, insan ilişkileri zayıftır. Eleştiri almaktan korktukları için insanlara karşı güvensizdirler. Özsaygı düzeyi düşük çocuklar okula başladıklarında uyum sürecinde zorluk yaşarlar, öğrencilik hayatları boyunca içe kapanıktırlar (Akkuş, 2005, s. 34).

Özsaygı kavramı ifade edilirken pek çok farklı tanım ortaya çıkmıştır. Fakat her birinin ortak noktası bireylere küçük yaşlardan kazandırılması gereken özsaygının bireyin yaşamı boyunca kendini her alanda başarı ile ortaya koymasına katkı sağlayacaktır. Akademik alanda ve sosyal alanda özsaygı düzeyi yüksek olan bireyler kendilerini daha iyi ifade edebilmektedirler. Bireyin yaşamında birçok alanı etkileyen ve çevreden etkilenen özsaygı durağan değil dinamik bir süreçtir.

(a) Benlik Kavramı ve Öz Saygı İle İlişkisi

Benlik kavramı insanın özüne yolculuğu ifade eder. Özünde ben kimim sorusunun cevabıdır. Bireylerin kendilerini anlamaları, tanımalarıdır. Her bireyin kişiliği birbirinden farklıdır bu kişiliğin temelini benlik kavramı oluşturur. Benlik kavramı çevre faktöründen etkilenen bir kavramdır. Aile ve sosyal çevre benliğe etki eder.

Benlik ile öz saygı kavramı birbirinin yerine kullanılan zaman zaman birbiri ile karıştırılan ifadeler olsa da farklı kavramlardır. Benlik kavramı kişinin kendini sahip oldukları ile değerlendirmesi, öz saygı ise bu değerlendirmeye duygusal boyutun da eklenmesidir (Çelikkol, 2008). Benlik bireyin kim olduğu ile ilgilenirken öz saygı bireyin özünde ne olduğu, ne olmadığı, ne olmak istediği, olmak istediği ve olduğu birey arasında ki farkı, etrafındakilerin kendisi hakkında görüşleri, kabul edilme, reddedilmeyi de ifade eder. Öz saygı bireyin kendi benliğini kabul ettiği bir kavramdır.

(b) Yüksek ve Düşük Özsaygıya Sahip Bireyler

Özsaygı düzeyi ile yapılan çalışmalarda soyal çevrenin, ailenin, cinsiyetin, yaşın, ait olunan toplumun özsaygı ile ilişkisi olduğu vurgulanmıştır. Özsaygı alanında çeşitli çalışmalar yapan Coopersmith öz saygı oluşumunda başarı, istek ve değerlerin etkili olduğunu belirtmiştir. Rosenberg yüksek özsaygıya sahip bireylerin kendilerine güvendiklerini fakat bu güvenin insanları küçümsemeden ortaya koyduklarını belirtmiştir. Sosyal, girişken, bağımsız, yardımsever, etkileşime ve dönüşüme açık bireylerdir.

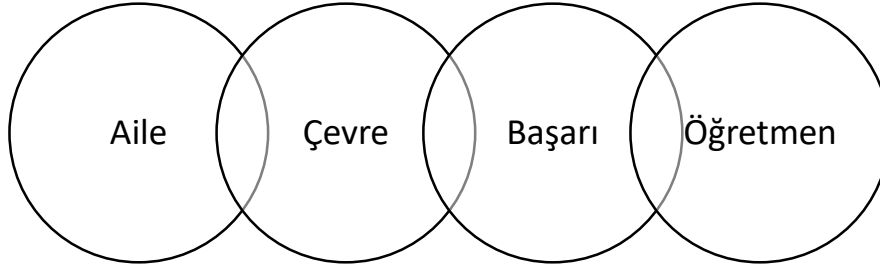
Yüksek özsaygı düzeyine sahip bireyin kendinin ne olduğunun ve ne olmak istediğinin farkındadır. Güçlü ve zayıf yönlerini tanır, başarılarından gurur duyar, başarısız olduğu durumlarda kendini geliştirmeye açıktır. Kendilerini önemser ve toplumda kendilerine saygı duyulmasını isterler. Arkadaşlık ilişkilerinde ön plandadırlar ve duygularını açıklamakta güçlük çekmezler. Meraklı yönleri ve araştırmacı ruhları ön plandadır (Coopersmith,1967).

Düşük özsaygıya sahip bireyler ise kendileri ile sürekli bir savaş halindedir. Kendilerinden asla memnun olmazlar, başarılarından çok başarısızlıklarına odaklanırlar. Kendilerini oldukça sert eleştirirler. Kendi benliklerinden memnun olmadıkları için reddetme eğilimi gösterirler. Kendilerini iyi ifade edemezler, topluluklar karşısında konuşamazlar. Arkadaşlık ilişkileri iletişim kuramadıkları için zayıftır. Gruplarda daha çok dinleyen pozisyonda olurlar, pasif rol oynarlar.

Bağımlı ve içe kapanık ruh haline sahiptirler. Bir işe başlamadan önce başarısız olacağına dair ön yargıyı yoğun olarak yaşarlar. Bu yüzden başarısız olma hissinden kaçınmak için çok az sorumluluk alırlar.Özsaygı düzeyi düşük birey oldukça düşünceli ve kapalı yaşamı tercih ettikleri için olumsuz etkilenirler.Yaşamalarını aktif olarak sürdüremedikleri için doygunluk ve mutluluk hazzını çok az yaşayabilirler. Çeşitli faktörlerden etkilenen özsaygı düzeyini yükseltmek bireyin ve çevresinin bu konuda bilinçli olmasına bağlıdır (Rosenberg, 1965).

(c) Özsaygı Düzeyini Etkileyen Faktörler

Özsaygı kavramı bebeklik çağında çevreyle kurulan etkileşim ve yaşanan her deneyim sonrasında değişim gösterir. Bireyin yaşamı boyunca özsaygı düzeyini etkileyen gelişmeler görülür. Coopersmith'e göre özsaygı düzeyini etkileyen faktörler; bireyin yaşamı boyunca hedeflediği kazanımların gerçekleşme düzeyi, yakın çevresi tarafından kabul edilme ve onaylanma derecesi, hayatı boyunca kazanmış olduğu başarılar olarak ifade edilir (Akt; Bilgin, 2001, akt, Doğan, 2005). Coopersmith'e göre (1967) özsaygıyı bireyin sahip olduğu değerler belirler. Değerlerin oluşumunda ve bireyi etkilemesinde iki önemli faktör vardır bunlar; bireyin ailesi ve çevresidir. Kendi değerini eğer birey bağımsız olarak oluşturabiliyorsa özsaygı düzeyi yüksektir. Coopersmith envanterini oluştururken aile, okul, akran grubu, benlik, genel sosyal aktivite sorularına yer vermiştir. Bu yüzden çocukluk çağında geçirilen olumlu yaşantılar özsaygı düzeyini belirlemede önem kazanmıştır (Rizvançe, 2005). Literatür incelemesi sonucunda özsaygı düzeyini etkileyen faktörler arasında aile, okul, öğretmen, çevre, dış görünüş, başarı gibi faktörler etkilemektedir.

Şekil 3: Öz Saygıyı Etkileyen Faktörler

(1) Ailenin Etkisi

Toplumu oluşturan en küçük ve temel yapı taşı ailedir. Bireyin ilk sosyalleşmeye başladığı, karakterinin ve kişiliğinin oluşmasında temellerin atıldığı ilk yer ailedir. Özsaygı kazanımının en kritik evresinde birey ailesi ile vakit geçirir. Olumlu bir benlik algısına sahip olmanın ilk şekil aldığı yerdir (Yavuzer, 2013).

Bebeklik çağında ailesi tarafından koşulsuz sevilip, kabul gören yine ergenlik döneminde koşulsuz kabul edilen bireylerin özsaygı düzeyleri yüksek olacaktır. Kendini anlatma fırsatı bulan, davranışları yargılanmayan bireylerin özsaygı düzeylerine ailenin olumlu katkısı vardır (Yörükoğlu, 2004).

Ailenin eğitim durumu, aile arasında ki iletişim, gelişime ve değişime açık aile ortamları bireyin kendisini güvende hissettikleri ortamlardır. Böyle aile ortamlarında büyüyen çocukların psikolojik ihtiyaçları karşılanır (Durmuş, 2015). Tam tersi çatışmaların olduğu, seslerin sık sık yükseldiği, iletişime kapalı aile ortamlarında birey kendini geliştirme ve anlatma fırsatı bulamaz, özsaygı düzeyini olumsuz etkiler.

(2) Çevrenin Etkisi

İnsan sosyal varlık olduğu için etrafı ile sürekli iletişim halindedir. Bebeklik döneminden yetişkinliğe kadar etrafında var olan kişiler bireyin yaşamını şekillendirir. Bireyin ailesi ve arkadaşları yakın çevresini oluşturur. Yakın ilişkiler kurduğumuz kişilerin benlik ve kişilik gelişimine etkisi göz ardı edilemez. İlkokul yıllarında çevresi tarafından sürekli eleştirilen, küçümsenen bireyler üzerinde ömür boyu kalıcı izler taşımaktadırlar (Çevik ve Atıcı, 2009). Çevre ile etkileşim, çevre tarafından belirlenen

değer yargıları, toplumun eğitimi, inanç yapısı, ekonomik gelişimi, benlik üzerinde olumlu veya olumsuz izler bırakır (Danış,2006).

Birey aile ortamından sonra akranları ve akrabaları ile iletişim kurar. Bireyin çevresi tarafından kabul edilmesi ve onay alması önemlidir. Özellikle ergenlik döneminde ergenin çevresi tarafından beğenilip, onay alması özsaygı düzeyini olumlu yönde etkiler (Baran, 1999).

İnsanın çevresi sürekli değişim halindedir. Kişilerin çevresi, çevresindeki olaylar değiştikçe benlik saygısı üzerinde de çeşitli değişiklikler gözlenebilir. Topluma uyumlu olabilme, toplum içinde kendini ifade edebilme ve toplumda yer edinebilme çevre ile birey arasında ki etkileşimin ürünleridir. Gelişim dönemlerinin her bir evresinde bireyin çevresi , bireyin gelişimini etkilemektedir.

(3) Başarının Etkisi

Özsaygı düzeyi yüksek bireyler başarılı oldukları durumlar kadar başarısız oldukları durumlardan da ders çıkarırlar. Başarısızlık onlar için engel değildir, mücadele etmekten vazgeçmez, pes etmezler. Bu durumda başarıları devam ettikçe bireyin özsaygı düzeyi artar (Yörükoğlu, 2003). Başarma duygusu özellikle ilkokul yıllarında önem kazanmaya başlar. Özellikle ilkokul yıllarında okula başlayan çocuklarda okuma, yazma öğrenimi, işlem becerileri, kişiler arası iletişim becerileri önem kazanır. Bu yaşlarda çocuklar başarıyı ve başarısızlığı tadar. Başarıları takdir edilen çocukların kendilerine güvenleri artar ve başarmanın doyumunu yaşar. Okul ortamı çocuğun davranışlarına, sosyal gelişimine , akademik başarılarına , sportif becerilerine temel oluşturur. Aile ortamında desteklenmeyen her çocuğun okul ortamında başarılarının pekiştirilmesine ihtiyaç vardır.

İlgi ve yeteneklerin keşfedilmesine olanak sağlanan her çocuk birey olma yolunda daha güvenilir adımlar atar. Sürekli başarısız olduğu düşündürülen bir çocuk belirli bir süre sonra buna inanır ve başarısızım, tembelim algısına kapılabilir. Aynı şekilde çalışkan, başarılı olduğu düşündürülen çocuklar ise başarılı olduklarına dair inanç geliştirip, bunu destekleyici çalışmalar yaparlar (Akşin,2013).

(4) Öğretmenin Etkisi

Anne-baba tutumları özsaygı düzeyini etkilediği gibi ev ortamından sonra en çok vakit geçirilen öğretmenlerde özsaygı düzeyini ve benlik oluşumuna etki etmektedir. Öğretmenleri tarafından sert bir tutumla karşılaşan, onaylanmayan, hoşgörü gösterilmeyen öğrencilerde özsaygı düzeyi düşük olmaktadır (Körükçü, 2004).

İnsanların ilk sosyalleşmeye başladıkları yer okullardır. Öğrencilerin rol model aldıkları kişiler öğretmenleridir. Kişilik gelişiminde öğretmenin sınıf içindeki hal ve hareketleri son derece önemlidir. Öğrenci rol model aldığı öğretmenin ve kendini kıyasladığı arkadaşlarının benliğinin oluşmasına etkisi vardır (Uyanık, Balat, 2003).

Aile ortamında yeterli değer göremeyen birey okul hayatına başladığında zorluk yaşar. Akademik beklentileri karşılayamayan birey kendini değersiz hisseder ve kendine güven konusunda sorun yaşar (Kılıççı, 2014,). Çocuklara karşı yüksek beklentiler içine girmek, onlardan yapamayacakları şeyleri istemek, performanslarını en iyiye odaklamak,onları hep zirvede görmeyi istemekten kaçınılmalıdır. Çocuklar ailesinin ve öğretmenlerinin tepkilerini önemserler, onlardan gelen hareketleri içselleştirirler (Pişkin, 2014).

Öğretmenleri tarafından desteklenen, olumsuz tutumla karşılaşmayan öğrenciler kendisine ve etrafına karşı olumlu tutum geliştirir. Araştıran, sorgulayan, özsaygısı yüksek bireyler yetişir (Yörükoğlu, 1996).

Öğretmen her bir öğrenciyi olduğu gibi kabul edip, onları kendi yeteneklerine göre yapabilecekleri şeylerle iyiye odaklamalıdır. Her bireyin kendine özgü yetenekleri vardır, herkes farklı alanlarda başarı gösterebilir. Kimi öğrenciler müzik alanında, kimi öğrenciler matematik alanında başarılı olabilir. Hiçbir öğrenciyi diğeri ile kıyaslamadan hepsini kendi içinde değerlendirip, koşulsuz hoşgörü gösterebilmek önemlidir.

(ç) Öz Saygı ve Kuramlar

Öz saygı kuramı geçmişten günümüze kadar üzerine düşünülmüş ve çeşitli kuramlar ile ifade edilmiştir. Psikoloji literatürüne katkıda bulunan bilim insanları özsaygının nelerden etkilenebileceği ile ilgili farklı farklı düşünceler ortaya koymuşlardır.

(1).Erikson' a Göre Öz Saygı

Erikson genetik ile belirlenen öz saygının bireyin sosyal çevresi tarafından da geliştirilip, değiştirilebileceğini belirtmiştir. Bireyin kişilik gelişiminde doğuştan gelen özelliklerin yanında önce ailenin, sonra çevrenin önemine vurgu yapmıştır. Erikson ailesi tarafından engellenen, her davranışı sorgulanan, tek başına yapması gereken işlere izin verilmeyen, baskı altında olan çocukların öz saygı düzeyinin düşük olduğunu belirtmiştir. Erikson her yaş döneminin yerine getirmesi gereken temel sorumlulukları olduğunu ve her birini ayrı dönemlere ayırdığını belirtmiştir. Erikson' a göre her dönem ve bu dönemlerde gerçekleşen karmaşalar sonucunda karşılaşılan durumlar aşağıda ifade edilmiştir. Bireylerin karşılaştıkları sorunlar karşısında verdikleri tepkiler, sorunları çözebilmeleri kendilerine güvenlerini yerine getirir. En az destekle kendi başlarına problemleri çözebilen bireyler hayata karşı daha özgüvenli ve öz saygı düzeyleri yüksek bireyler olurlar.

Dönem	Kriz
Bebeklik (0-1 Yaş) UMUT:	Temel Güvene Karşı Güvensizlik Duygusu
İlk Çocukluk (2-6 Yaş)	Özerkliğe Karşı Kuşku ve Utanç Duygusu
Oyun Çağı (4-6 Yaş)	Girişimcilğe Karşı Suçluluk Duygusu
Okul Çağı (7-11 Yaş)	Başarılı Olmaya Karşı Yetersizlik Duygusu
Ergenlik (12-17 Yaş)	Kimlik Kazanmaya Karşı Kimlik Karmaşası
Genç Yetişkinlik (17-30 Yaş)	Yakınlığa karşı yalıtılmışlık
Yetişkinlik (30-50 Yaş)	Üretkenliğe karşı durgunluk
Yaşlılık (50- + Yaş)	Bütünlüğe karşı umutsuzluk

Kaynak: Stenly, 2013.

Her dönemin kendine özgü özellikleri olsa da Erikson çocukluk döneminde ailesi ve çevresi tarafından desteklenen bireylerin yaşamlarına daha kolay adapte olduklarını bu nedenle ailelerin çocuklara karşı engelleyici tutumlar yerine onlarla iş birliği içinde kendi başlarına da başarılar elde edebileceklerini göstermeleri gerektiğinin önemini vurgular.

(2).Rosenberg’ e Göre Öz Saygı

Rosenberg’ e göre bireyin şu an sahip olduğu özellikler ile sahip olmayı istediği özellikler arasında ki fark öz saygı düzeyini ifade eder. Şu an olduğum ben ile olmak istediğim ben arasında ki fark ne kadar az ise bireyin öz saygı düzeyi o kadar yüksektir (Stenly,2019). Rosenberg öz saygıyı oluşturan 3 unsurdan bahsetmiştir. Bunlar; şu anda var olan ben, olmak istediğim ben , olduğum ve olmak istediğim ben arasında ki fark. Bu fark ne kadar az ise öz saygı o kadar yüksek bu fark ne kadar fazla ise öz saygı o oranda düşüktür (Rosenberg, 1965). Rosenberg’ e göre öz saygıyı çevre ve aile etkilemektedir. Öz saygı düzeyi yüksek bireyler sosyal çevreleri tarafından benimsenen, sevilen kişilerdir. Öz saygı düzeyi yüksek olan birey kendisini her hali ile sever ve kabul eder.

(3).Sullivan’ a Göre Öz Saygı

Sullivan’a göre ise öz saygı ile kişilerarası iletişim arasında bir bağ vardır. Yakın ilişki kurduğu kişiler tarafından desteklenen bireyin öz saygı düzeyi yüksek iken, çevresi tarafından desteklenmeyen bireyler öz saygı sorunu yaşamaktadır (Stenly,20169). Sullivan bireyin gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurarak öz saygı ile ilgili olduğunu belirtmiştir. Bebeklik dönemi temel ihtiyaçları ve aitlik duygusunun karşılanması, çocukluk döneminde ise cinsiyet rollerinin farkına varıldığı dönemdir. Ergenlik döneminde fiziksel değişim ve yetişkinliğe atılan adımların önem kazandığı süredir. En son yetişkinliğe atılan adım süreci ile gelişimsel dönemleri bitirmiştir. Her bir dönemde kazanılan gelişimin bireyi sonraki aşamaya hazırladığını belirtmiştir.

(4).Adler'e G6re 6z Saygı

Adler ise 6z saygı d6zeyini tamamen çevresel kaynaklardan beslendiğini ifade etmiştir. 6z saygı ile bireyin kendine g6sterdiği şekfat arasında bir bağ olduğunu belirtmiştir. Adler gelişim s6recinde sosyal çevrenin 6neminden bahseder. Bu nedenle geliştirilen duygular, kazanılan 6z saygı 6zerinde sosyal çevrenin 6nemini belirtir. Adler çevrenin yanında bireyin kendi çabasının da 6nemine değinmiştir. Bireyin kendisine g6stereceği 6z saygı ve 6z şekfat kavramlarının 6nemini belirtir (Guy, 2011). Bireyin kendisine g6sterdiği 6z kabullenme duygusu ile 6z saygı arasında ki ilişkinin 6nemini ifade etmiştir.

(5). Jung'a G6re 6z Saygı

Jung kişilik gelişimini doğumdan 6l6me kadar devam eden bir s6re olduğunu belirtir. Kişinin yaşamındaki amacı değiştikçe, yeni beceriler elde edeceğini belirtir. Bu y6zden geçmişten değil aynı zamanda geleceek planının 6neminden bahseder. Jung bireyleri ie d6n6k ve dışa d6n6k olarak ikiye ayırmıştır. Her birey de bunlardan birinin daha 6nde olduğunu ifade eder (Ulus,2013).

İe d6n6k bireyler; kendini g6zlemleyen, kapalı, sessiz, sakin, dışarıdan bakıldığında umursamaz halleri vardır. Dışa d6n6k bireyler ise daha sosyal, kendini ifade edebilen, toplumla uyum halinde yaşayabilen bireylerdir. Toplumsal yaşamda kendini iyi ifade edebilen bireyler 6z saygı d6zeyleri y6ksektir. Değişime ve gelişime açık bireylerdir.

(d) ocukluk D6neminde 6z Saygı

İlkokul d6neminde çocuklara akademik bilgilerin yanısıra birçok beceri eğitimi de kazandırılmaya çalışılır. Toplumun bir parçası , geleceğin tohumları olan çocukların kendilerine g6venen, 6z saygı d6zeyi y6ksek, mutlu, sağlıklı bireyler olması hedeflenir. Sağlıklı bireyler sağlıklı bir toplumun temelini oluşturur.

Birey dünyaya geldiğinde ailesinden bir takım özellikleri genetik olarak alırken bir takım özellikleri ise çevre faktörü ile geliştirebilir. Rossenberg' e göre bireyin ait olduğu grup tarafından kabul görmesi öz saygı açısından son derece önemlidir. Birey kendisini o gruba ait hissetmiyorsa öz saygı düzeyi düşük olacaktır.

Coopersmith de yine Rossenberg'i destekleyen ifadelerle çevresi tarafından onaylanan, değer gören bireylerin öz saygı düzeylerinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Özsaygı gelişiminde aile, öğretmen ve arkadaş faktörlerinin önemine sık sık değinmiştir. Bireylerin çocukluk yıllarında olumlu kazanımları, kendilerini değerli ve yeterli hissetmeleri, hedeflerini gerçekleştirmeleri, başarıları, arzuları öz saygı düzeyine katkı sağlayan unsurlardandır.

Aile ortamında öz saygı düzeyi yüksek yetiştirilen çocuklar okulda bu durumu devam ettirebilirler. Fakat ailesi tarafından desteklenmeyen çocuklar okul ortamında kazandıkları beceriler, başarıları, öğretmenin teşviği, arkadaşlarının destekleri sayesinde öz saygılarının gelişime katkı sağlamaktadır. Kendini yeterli ve değerli hisseden öğrenciler başarı hissini, saygı görme ve ait olma hisini okulda öğretmenleri ve arkadaşları sayesinde tadar. Bu yüzden okul içinde her öğrencinin bu duyguları yaşaması ve desteklenmesi gerekir. Öğretmenin öğrencisine teşviği ve desteği son derece önemlidir.

B.İlgili Araştırmalar

1.Sınıf Yönetimi Alanında Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Gülay Ekici (2004) , İlköğretim I. Kademe Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Profillerinin Değerlendirilmesi çalışmasında öğretmenlerin sınıf yönetim profillerini belirlemek ve çeşitli değişkenler açısından değerlendirmek istemiştir. Çalışma sonucunda en çok takdir edilen sınıf yönetim profili tercih edildiği gözlenmiştir.

Gülay Ekici (2008), çalışmasında öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik tutum ve inanç kazanma düzeyindeki değişmeyi incelemiştir. Sınıf yönetimi dersinin öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik tutum ve inanç düzeyini geliştirmede istatistiksel olarak etkisi olmadığını belirtmiştir.

Yeşilyurt ve Çankaya (2008), sınıf yönetimi açısından öğretmen niteliklerinin belirlenmesi adlı çalışmasında; sınıf yönetimi açısından öğretmen niteliklerini belirlemeyi amaçlamış. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenlerin; vizyon geliştirme, çeşitli öğretim yöntem ve tekniği kullanma, etkin dinleme, model olma, problemleriyle ilgilenme, konularında sınıf yönetimi açısından oldukça önemli niteliklere sahip oldukları tespit edilmiştir.

Emine Babaoğlu, Kübra Korkut (2010) , sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik inançları ile sınıf yönetimi beceri algılarını belirlemeyi ve bu öz yeterlik inancı ile sınıf yönetimi beceri algısı arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı hedeflemiştir. Araştırma sonucunda; sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik inançları ile sınıf yönetimi becerilerinin tüm boyutları arasında orta düzeyde olumlu ve anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir.

Ebru Oğuz (2013), öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stilleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişki çalışmasında öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stilleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlamıştır. Analizi sonuçları, ders yönetimi ve insan yönetimi boyutları

arasında anlamlı ilişki olduğunu göstermektedir. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlar, ders yönetimi ve insan yönetimini anlamlı olarak yordamaktadır.

Muhammet Hanifi ERCOŞKUN ve Şükrü ADA (2014) etkili sınıf yönetimi oluşturmada sınıf öğretmenlerinin yeni rollerinin nicel açıdan incelenmesi çalışmasında sınıf öğretmenlerinin yeni rollerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin, eğitim denetmenlerinin ve sınıf öğretmeni adaylarının ölçme araçlarındaki ifadeleri etkili buldukları ancak bu ifadeleri sınıf öğretmenlerinin uygulamada güçlük çektikleri dikkat çekmiştir.

Gülner Özyıldırım (2018) tarafından yapılan öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının sınıf yönetiminde etik duyarlık düzeylerine etkisi çalışmasında öğretmen adaylarının sınıf yönetiminde etik duyarlık düzeylerini, öz yeterlik inançlarını ve öz yeterlik inancının etik duyarlık üzerindeki etkisini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda etik duyarlık ile öz yeterlik inancı arasında anlamlı düzeyde olumlu bir ilişki saptanmıştır.

Metin Kırbaç (2019) tarafından yapılan öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışı ile öğrencilerin okul bağlılığı, okul direnci ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin analizi adlı çalışmada öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışları ile ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin okul bağlılığı, okul direnci ve akademik başarıları arasındaki ilişkileri incelemiştir. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular; öğretmenlerin otoriter sınıf yönetimi anlayışlarının, öğrencilerin okul direncine yönelik algılarını olumlu; okul bağlılığına yönelik algılarını olumsuz yönde etkilediği, sonucuna varmıştır.

Mürsel Kendirci (2019), sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi adlı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri ile motivasyonları arasındaki ilişki düzeyini incelemiştir. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri ölçeği genel ortalamaları ile öğretmen motivasyon ölçeği genel ortalamaları arasında orta düzeyde ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Fatma Özçelik (2019), Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öz yeterlilikleri arasındaki ilişki adlı çalışmada sınıf yönetimi becerileri ile öz yeterlilikleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlamıştır. Yaş, cinsiyet, çalışılan okuldaki görev süresi, öğrenim düzeyi ve sınıf mevcudu değişkenlerinin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ve öz yeterliliklerini anlamlı bir ilişki olmadığını tespit etmiştir.

Yaser Aslan, Evren Şumuer (2020) yaptıkları çalışmada COVID-19 pandemi döneminde öğretmenlerin sanal sınıflardaki derslerde yaşadıkları sınıf yönetimi sorunlarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Öğretmenlerin en yoğun olarak fiziksel düzen boyutunun donanım, yazılım bileşenleri ve plan-program etkinlikleri boyutunun öğretimin değerlendirilmesi bileşenlerinde sorun yaşadıkları görülmüştür.

Nevin Güner Yıldız (2021), ilkokul öğrencilerinin sınıf içinde sergiledikleri ders dışı davranışlar üzerinde sınıf öğretmenlerine verilen sınıf yönetimi eğitiminin etkililiğini incelenmiştir. Araştırmanın bulguları, sınıf yönetimi eğitiminin öğrencilerin ders dışı davranışlarının azalmasında etkili olduğunu ve öğrencilerin ders dışı davranışlarında görülen azalmanın araştırma tamamlandıktan sonra da sürdüğünü göstermiştir.

Somayyah Radmerd (2021) sınıf yönetimi olgusu üzerine yapılan ulusal çalışmaların betimsel içerik analizi çalışmasında araştırmacıların çalışmalarını kavramsal aynı zamanda yöntem bilimsel açıdan hangi yaklaşımlarla gerçekleştirdiklerini araştırmıştır. 250 çalışmanın içerik analizi sonucunda araştırma yöntemlerinde çeşitliliğin artırılması gerektiği kanısına varmıştır.

Ramazan ÖZKUL (2021), öğretmenlerin öz yeterlik algısı, sınıf yönetimi kaygısı ve öğrenci kontrol ideolojileri arasındaki ilişkilerin analizi isimli çalışmasının amacı, öğretmenlerin öz-yeterlik algısı, sınıf yönetimi kaygısı ve öğrenci kontrol ideolojileri arasındaki ilişkileri incelemektir. Araştırmaya ait 2 alt problem ve 10 hipotez belirlenmiştir. Hipotezlerin tamamının kabul edildiği görülmektedir.

2.Sınıf Yönetimi Alanında Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Martin ve Shoho (2000)'nun öğretmen niteliklerinin sınıf yönetimine etkisini inceledikleri araştırmanın amacı stajyer öğretmenler, tecrübeli öğretmenler arası sınıf yönetimi algı ve inanç farklılıklarını araştırmaktır.Yaş ile sınıf yönetimi stili arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ashley(2009),Self-efficacy beliefs of elementary general education teachers in inclusive classrooms and the role of professional development isimli makalesinde, kaynaştırma uygulaması yapılan genel eğitim sınıflarında çalışan sınıf öğretmenlerinin öz yeterliliklerini araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmacının ulaştığı sonuçlar; öğretim stratejilerine, öğrenci katılımına göre yüksek ve düşük öz-yeterliğe sahip öğretmenler arasında sınıf yönetimi uygulamasında büyük farklılıklar tespit edilmiştir. Sınıf öğretmenin yüksek öz yeterliliği sahip olanların öğrencilerin öğrenmeye aktif katılımını desteklediği tespit edilmiştir.

Mansor, Eng (2012), Effective Classroom Management isimli makalede, yabancı dil öğretimi ile sınıf yönetimi arasında ilişki kurmaya çalışmışlardır. Makalenin sonucunda; öğretmenlerin mesleği sevmek, dersi sürece yaymak, uygun ama rahat bir fiziksel sınıf ortamı yaratmak, pratik yapmak, düşünme becerilerini geliştirme, tekrar ve mizah yoluyla kurallar ve sınırlar koymak.

Wilson (2012), “The Principal’s Role in Developing The Classroom Management Skills of The Novice Elementary Teacher”adlı çalışmasında ilkököl öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine idarecilerin etkisi olup olmadığını araştırmayı amaçlamıştır. Çalışmanın örneklemini 3 okul müdürü ve 20 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma sonucunda iletişim, beklentilerle ilgili algıları yüksek çıkarken, sınıf öğretmenlerinin de disiplin algıları yüksek çıkmıştır.

Nagler (2015), Effective Classroom-Management & Positive Teaching adlı çalışmasında ilköğretim öğretmenlerinin daha bilgili, yetenekli ve etkili olmaları için işlerinde daha pratik olmaları için bilgiler sunmayı hedeflemiştir. Olumlu öğrenme ortamı geliştirmenin boyutlarını araştırmış ve sunmuştur. Gözlem ve görüşme formu kullanarak sınıf iklimi, beklentiler, motivasyon, hatalara yapıcı yaklaşımlar, düşünme

yöntemleri için öğretmenleri desteklemeyi amaçlamıştır. Sonuç olarak öğretmen öğretmeyi severse öğrencilerde öğrenmeyi sever vurgusunu yapmıştır. Öğretmenler, öğrencilerin derse katılımını sağlayarak onların aktif olmalarına yardımcı olmalılar.

Baker, Gemtry, Larmer (2016), A model for online support in classroom management perceptions of beginning teachers isimli çalışmasında, göreve yeni başlayan öğretmenlerin sınıf yönetimi yönelik algılarını değerlendirmek ve sınıf yönetimi üzerine mesleki gelişim atölyelerinde, sınıf yönetiminde kullanılan yöntemlerinin uygulanmasını ve geliştirilmesini amaç edinmiştir. Sunulan fikirler; Göreve yeni başlayan öğretmenleri kişilerarası iletişim kurmanın önemini kolayca kavramışlardır. Olumlu ilişkiler geliştirmek için belirli stratejilerin kullanılması gerektiği fikrini benimsediler ve toplu olarak kullandıkları stratejileri açıklayan 36 tartışma ögesi yayınlamışlardır. Sınıf yönetiminde yapılan iyileştirmelerin öğretme sürecinin keyifli hale gelmesine yardımcı olduğu sonucunu çıkardılar.

Pulliam (2018), Teacher Efficacy and Its Influence on Classroom Management When Teaching African American Males isimli çalışmasında sosyo ekonomik düzeyi düşük bölge öğrencileri ile öğretmen etkinliğinin sınıf yönetimini nasıl etkilediğine dair yapılan çalışmaya göre sınıf yönetimi ve öğretmen yeterliliği arasında ilişki saptanmıştır. Sınıf yönetimi anlayışının öğretmenin içinde bulunduğu kültürel durumdan etkilendiği sonucuna varılmıştır.

Kaminska (2018), Preparing New Teachers to Manage the Modern Classroom isimli çalışmasında öğretmen adaylarına sınıf yönetimi konusunda bir kurs oluşturulmuştur. Öğretmen adaylarının, sınıf yönetimi stratejilerini , sınıf ortamına geçmeden uygulamaya çalışması amaçlanmıştır. Bu eğitimlerden sonra öğretmen adayları sınıf yönetmeye daha hazırlıklı olacakları sonucuna ulaşılmıştır.

3.Özsaygı Alanında Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Sezer (2001), "Özsaygı Düzeyini Geliştirme Programının İlköğretim Okulu 6 ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Özsaygı Düzeylerine Etkisi " çalışmasında araştırmacı tarafından geliştirilen Özsaygı Düzeyini Geliştirme Programının bir ilköğretim okuluna devam eden 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin özsaygı düzeylerine etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada ölçme aracı olarak Coopersmith Özsaygı Envanteri kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda Özsaygı Düzeyini Geliştirme Programı'nın, ilköğretim 6 ve 7. sınıfa devam eden öğrencilerin özsaygı düzeyini geliştirmede etkili bir yöntem olmadığı görülmüştür.

Coşkun ve Kurnaz (2009), ilköğretim öğrencilerinin benlik saygısı ve akran baskısı düzeyi ilişkisini araştırmışlardır. Veri toplama aracı olarak, Coopersmith Özsaygı Envanteri, Akran Baskısı Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmış. Akran baskısı ile benlik saygısı arasında ters yönde bir ilişkinin var olduğu görülürken, erkek öğrencilere yönelik akran baskısının kız öğrencilerinkinden yüksek olduğu ifade edilmiştir.

Tunç (2011) yürüttüğü çalışmada ilköğretim 7. ve 8. öğrencilerinin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri ile algıladıkları anne-baba tutumları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırma bulguları anne babaların kabul tutumunun öz saygı ve karar verme ile pozitif ilişkili olduğunu ortaya koyarken, algılanan anne-baba denetimi ile öz saygı ve karar verme arasında negatif bir ilişki ortaya koymuştur.

Yılmaz (2011), öğrencilerin karar verme noktasında öz-saygı düzeyi ve karar verme stillerinin incelendiği bir çalışma yapılmıştır. Benlik saygısı düşük olan öğrencilerde karar verme açısından öz-saygı düzeyinin düştüğü, benlik saygısı yüksek olan öğrencilerde de karar verme açısından öz-saygı düzeyinin yükseldiği ortaya çıkmıştır.

Bulut (2016) ‘ Sosyal beceri eğitiminin ilkokul 3.sınıf öğrencilerinin özsaygı düzeylerine etkisi: Kilis örneği’ çalışmasının amacı, ilkokul öğrencilerine verilen sosyal beceri eğitiminin öğrencilerin özsaygı düzeylerine etkisini ortaya koymaktır.

Elde edilen bulgular, genel olarak sosyal beceri eğitiminin, öğrencilerin özsaygı düzeyini olumlu etkilediği yönünde olmuştur.

Uzunkol ve Yel (2016), hayat bilgisi dersinde uygulanan Değer Eğitimi Programının özsaygı, sosyal problem çözme becerisi ve empati üzerine etkisini araştırmışlardır. Veri toplama aracı olarak Coopersmith Özsaygı Ölçeği Okul Kısa Formu, araştırmacı tarafından hazırlanan Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçeği ve KA-Sİ Çocuklar İçin Empatik Eğilim Ölçeği kullanılmıştır. Uygulanan değer eğitimi programının öğrencilerin özsaygı düzeylerini artırmada etkili olmadığı, sosyal problem çözme becerileri ve empati düzeyleri üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Eroğlu (2016) “Özel lise ve devlet liselerinde okuyan ergenlerin beden imaj algılamaları ve özsaygı düzeylerinin karşılaştırılması” adlı çalışmasında, özel lise ve devlet liselerinde okuyan ergenlerin beden imaj algılarının ve özsaygı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre nasıl değiştiği belirlenmek istenmiştir. Yapılan analizler sonucu öğrencilerin beden imaj puanları ile özsaygı puanları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Böyükata (2017) ‘Okul öncesi öğretmen adaylarının öz saygı düzeylerinin incelenmesi’ çalışmasında okul öncesi öğretmen adaylarının öz-saygı düzeylerinin sınıf düzeyi, öğretim türü, cinsiyet, yaş, not ortalaması, sınav sistemi durumuna göre farklılık gösterip göstermediğini incelemeyi amaçlamıştır. Verilerin analizleri sonucunda, okul öncesi öğretmen adaylarının not ortalamalarına, bölüme giriş sınav sistemine göre öz saygı düzeylerinde anlamlı fark ortaya çıkmıştır, katılımcıların sınıf düzeyi, öğretim türü, cinsiyet, yaş unsurları arasında anlamı fark bulunmamıştır.

Çelik (2018), 9-12 yaş grubu çocukların çizdikleri resimler yoluyla depresyon, kaygı ve özsaygı düzeylerini incelemiştir. Yapılan analizler sonucunda resimlerden elde edilen düşük öz saygı puanları ile coopersmith özsaygı envanteri sonucunda toplanan verilerden elde edilen özsaygı değerlerinin orta derecede negatif ilişki ortaya koyuluğu görülmüştür.

Çetin (2018), dördüncü sınıf öğrencilerinin öz saygı düzeylerinin ana baba tutumları ve empati düzeyleri ile ilişkisinin incelenmesi adlı çalışmasında . Araştırmada Kişisel Bilgi Formu, Coopersmith Özsaygı Ölçeği, Çocuklar İçin Empati Ölçeği ve Ana-Baba Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada, Otoriter anne ve genel özsaygı arasında; otoriter anne ve toplam özsaygı arasında; otoriter baba ve genel özsaygı arasında; otoriter baba ve sosyal özsaygı arasında; otoriter baba ve toplam özsaygı arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca söz konusu boyutlar arasında negatif yönde ve düşük düzeyde; özsaygı ve empati arasında düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki gözlenmiştir.

Atlay (2019) ‘İlkokul 4.sınıf öğrencilerinin anne babaya güvenli bağlanma ve öz saygı düzeylerinin incelenmesi’ çalışmasında orta çocukluk döneminde olan ilkokul 4.sınıf öğrencilerinin anne babaya güvenli bağlanma ile öz saygı düzeylerinin incelenmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda anneye güvenli bağlanma ile babaya güvenli bağlanma arasında pozitif yönlü yüksek korelasyon, öz saygı ile anne babaya güvenli bağlanma arasında pozitif yönde çok zayıf bir korelasyon bulunmuştur.

Stenly (2019) , Sosyal medya kullanımının bireyin öz saygısı üzerindeki rolü çalışmasında görüşme yöntemi ile verilerini toplamış ve sosyal medya kullanımının bireyin öz saygı düzeyi üzerinde etki edebileceği sonucuna ulaşmıştır.

Karataş (2019) ‘9-11 Yaş grubu çocukların bilişsel duygu düzenleme stratejileri ve öz saygı düzeyleri arasındaki ilişki’ isimli çalışmasında 9-11 yaş grubu öğrencilerde bilişsel duygu düzenleme stratejileri, özsaygı ve çeşitli değişkenler açısından incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda özsaygı envanterinin alt boyutları ile değişkenler arasında anlamlı farkların olduğunu ortaya koymuştur ulaşmıştır.

Doğan (2021) , özel yetenekli öğrencilerde benlik saygısı çalışmasının amacı Bilim ve Sanat Merkezine devam eden özel yetenekli öğrencilerin benlik saygılarını incelemektir. Araştırmada veri toplamak Coopersmith Özsaygı Envanteri kullanılmıştır. Akademik Özsaygı alt boyutunda anlamlı farklılık gösterdiği sonucu elde edilmiştir.

4.Öz Saygı Alanında Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Wu ve Smith (1997), Tayvanlı öğrencilerin özsaygı düzeylerini incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada kız öğrencilerden daha yüksek olduğu bulunmuşken, kız öğrencilerin “davranışsal tavırlar” alt boyutunda erkek öğrencilerden daha yüksek puan aldıkları bulunmuştur. Araştırmada “eğitsel yeterlilik”, “sosyal yeterlilik”, “fiziksel görünüş” ve “alt boyutlarında ise cinsiyet açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Chapman ve Mullis (2002), tarafından yapılan araştırmada öz saygı ve cinsiyet arasında bir ilişki olup olmadığına bakılmıştır. Veri toplama aracı olarak Coopersmith öz saygı ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre özsaygı düzeylerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği bulunmuştur.

Umana ve Taylor (2004), tarafından etnik kimlik ile öz-saygının toplumsal statüdeki etkisinin incelendiği bir çalışma yapılmıştır. Etnik kimlik ve öz-saygının toplumsal açıdan rolü incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda okul ortamlarında ergenler arasında etnik kimlik ve öz-saygısı arasında anlamlı ilişkiler ortaya çıkmıştır.

Steinfeld, Ellison ve Lampe (2008), sosyal medya kullanıcıları ile ilgili yapılan bir çalışmada öğrencilerin öz-saygı düzeylerinin incelendiği bir çalışma yapılmıştır. Verilerin analizi sonucunda sosyal medya kullanımının yoğunluğu incelendiğinde öz-saygı ve yaşamdan memnuniyetin ilişkili olduğu anlaşılmıştır.

Park ve Park (2014), ilkokul öğrencilerinde gözlemlenen problemli davranışlar ile akran ilişkilerine öz saygı geliştirme programının etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda özsaygı geliştirme programı özsaygı düzeyini, akran ilişkilerini olumlu yönde etkilemiştir.

Lecompte, Mossa, Cyra & Pascuzzoa (2014) ‘‘The relationship between children’s self-esteem and parents’ educational level’’ çalışmalarında okul öncesi dönemdeki bağlanma stillerinin ergenlik öncesi kaygı, depresyon düzeyi ve öz saygının oluşumundaki rolünü belirlemek amacıyla çalışma yapmışlardır.

Çocukların, kaygı ve depresyon düzeyi puanları yüksek, öz saygı puanları güvenli bağlanan çocuklara göre daha düşük bulunmuştur.

Hwang, Kang, Tak ve Lee (2015), okul öncesi öğretmenlerinin öz-saygısının mutluluğa olan etkisinin incelendiği bir çalışma yapmışlardır. Araştırmanın bulguları analiz edildiğinde, toplam mutluluk ve öz-saygı düzeyleri arasında anlamlı bir pozitif korelasyon elde edildi. Sonuç olarak, mutlu olmada öz-saygı düzeyinin olumlu yönde etkisinin olduğu anlaşılmıştır

Cristiana (2016), Self-esteem and body image perception in a sample of university students'' çalışmasında üniversite öğrencilerinin öz-saygı ve fiziksel görüntü algısı üzerine bir çalışma yapmıştır. Çalışmada genç kadınların dış görünüşlerindeki hoşnut olmamalarının öz-saygısı seviyesi ile ilişkili olduğu düşünülmüştür. Araştırmada, kızların yüzde 79'unun fiziksel görünüşlerinden hoşnut olmadıklarını belirtmiştir ve öz-saygı ile dış görünüşlerindeki memnun olmama arasında anlamlı bir negatif korelasyon ortaya çıkmıştır.

Antony ve Tomar (2016), tarafından üniversitesi öğrencilerine verilen hız eğitiminin bu öğrencilerin öz-saygı düzeylerine etkisinin incelendiği bir çalışma yapılmıştır. Bulgular analiz edildiğinde, bu eğitim öğrencilerin öz-saygı düzeyinin olumlu anlamda etkilediği sonucu elde edilmiştir .

Cristiana tarafından (2016), üniversite öğrencilerinin öz-saygı ve fiziksel görüntü algısı üzerine bir çalışma yapılmıştır. Araştırmada, kızların yüzde 79'unun fiziksel görünüşlerinden hoşnut olmadıklarını belirtmiştir ve öz-saygı ile dış görünüşlerindeki memnuniyetsizlik arasında anlamlı bir negatif korelasyon ortaya çıkmıştır.

III.BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, çalışma grubu, kullanılan veri toplama aracı, veri toplama yöntemi, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

A. Araştırmanın Modeli

Yapılan çalışma tarama modeline dayalı nicel araştırma yöntemidir. Tarama yöntemi, bir durumu bulunduğu şekliyle betimlemeyi ön gören bir araştırma modelidir. Tarama yöntemi ayrıca araştırma yapılan konuyu, bireyi, nesneyi konuyu bulunduğu durum içinde tanımlamaya çalışır (Karasar, 2012).

B. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini, 2020-2021 eğitim- öğretim yılında Erzincan il merkezi ilkokul 4.sınıf öğretmenleri ve 4.sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Çalışma örneklemini, seçkisiz örnekleme yöntemlerinden, basit seçkisiz örnekleme yöntemine uygun olarak seçilen 104 öğretmen içinden gönüllülük esas olmak üzere 45 öğretmen ve 565 öğrenci oluşturmuştur. Basit seçkisiz örnekleme yönteminde, örneklem içinde olan tüm bireylerin seçilme olasılığı eşittir. Basit seçkisiz örneklem kullanılan araştırmalarda örneklem rastgele seçilir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016). Erzincan il merkezinde bulunan okullara gidilip çalışmada katkıda bulunma konusunda gönüllük esas alınarak 4.sınıf öğretmenlerinden 104 öğretmenden 45 öğretmen ile çalışma tamamlanmıştır. Öğrenci seçiminde ise aynı sınıfın öğrencileri olmasına ve 4.sınıf öğrencileri olmalarına dikkat edilmiştir.

Tablo 1. Katılımcı öğretmenlerin, öğrencilerin cinsiyet dağılımı ve kıdem durumu

		f	%
Öğretmen cinsiyet	Kadın	26	57,8
	Erkek	19	42,2
	Toplam	45	100
Kıdem	1-5 yıl	2	4,4
	10-15 yıl	14	31,1
	16-20 yıl	4	8,9
	21 yıl ve üzeri	25	55,6
	Toplam	45	100
Öğrenci cinsiyet	Kız	292	51,7
	Erkek	273	48,3
	Toplam	565	100

Gerçekleştirilen frekans analizi sonuçlarına göre katılımcı öğretmenlerin cinsiyet durumu dağılımı incelendiğinde; araştırmaya katılan katılımcı öğretmenlerin %57,8'inin kadın ve %42,2'sinin erkek olduğu görülmektedir.

Gerçekleştirilen frekans analizi sonuçlarına göre katılımcı öğretmenlerin kıdem durumu dağılımı incelendiğinde; araştırmaya katılan katılımcı öğretmenlerin %4,4'ünün 1-5 yıl, %31,1'inin 10-15 yıl, %8,9'unun 16-20 yıl ve %55,6'sının 21 yıl ve üzeri kıdem durumu olduğu görülmektedir.

Gerçekleştirilen frekans analizi sonuçlarına göre katılımcı öğrencilerin cinsiyet durumu dağılımı incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin %51,7'sinin kız ve %48,3'ünün erkek olduğu görülmektedir.

C. Veri Toplama Aracı ve Geçerlik, Güvenirlik

Araştırmada veri toplamak için Kris tarafından hazırlanmış olan ve Ekici (2004) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sınıf Yönetimi Tarzı Ölçeği” kullanılmıştır. Öğrencilere ise Coopersmith tarafından geliştirilen Türkçeye uyarlaması Güçray tarafından gerçekleştirilen Özsaygı ölçeği uygulanmıştır.

Öz saygının farklı boyutları ile ilgili beş alt ölçekten oluşmaktadır. Bunlar; Genel Öz-Saygı (26 Madde), Sosyal (8 Madde), Akademik (8 Madde), Ev ve Aileye Yönelik Öz-Saygı (8 Madde), Yalan (8 Madde) alt ölçekleridir. Yalan alt ölçeğine ilişkin maddeler puanlamaya dahil edilmemektedir. Bu nedenle puanlama 50 madde üzerinden yapılmaktadır. Alt ölçek puanları yanında ölçek toplam puanı da hesaplanmaktadır. Maddelerin ifade ediliş biçimi "Evet" ya da "Hayır" şeklinde cevap vermeyi gerektirmektedir. Coopersmith, ölçeğin KR-21 formülü ile hesaplanan güvenilirlik katsayılarını kızlar için .91, erkekler için .80 olarak bulmuştur. Beş hafta ara ile yapılan test tekrar test güvenilirlik katsayısı .88, üç yıl sonra hesaplanan kararlılık katsayısı .70 olarak bulunmuştur.

Güçray (1993) ölçeğe ilişkin yaptığı geçerlik ve güvenilirlik çalışmasının verilerini 9 - II yaş arasındaki 583 ilköğretim öğrencisinden toplamıştır. Bu çalışmada ölçeğin içtutarlılığı, puan değişmezliği ve benzer ölçekler geçerliği hesaplanmıştır. Yapılan güvenilirlik ve geçerlik hesaplamaları ölçeğin toplam puanları dikkate alınarak yapılmıştır. Farklı gruplarda KR-21 değerleri .83 ve .75 olarak hesaplanmıştır. Test tekrar test güvenilirliği için 51 öğrenciye iki hafta ara ile yapılan uygulamalar arasındaki korelasyon katsayısı .70 olarak bulunmuştur. Özsaygı ölçeğinin okul yaşamı ve okul başarısı alt boyutlarından oluşan toplamda 12 maddeden oluşan formu kullanılmıştır. Okul yaşamı cronbach alfa değeri .65, okul başarı cronbach alfa değeri .54 olarak belirtilmiştir (Aydın, 2001).

Sınıf yönetimi profili ölçeği Kris (1997) tarafından geliştirilmiş, Ekici (2004) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Likert tipi 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçek dört farklı sınıf yönetimi tarzını (Otoriter Sınıf Yönetimi, Takdir Edilen Sınıf Yönetimi, Başboş Sınıf Yönetimi ve Aldırmaz Sınıf Yönetimi) ölçmekte ve her sınıf yönetimi

tarzı için üçer tane madde bulunmaktadır. Ölçek, “Kesinlikle Aynı Fikirde Değilim” seçeneğinden “Kesinlikle Aynı Fikirdeyim” seçeneğine doğru uzanan beşli Likert tipi yanıt ölçeği ile yanıtlanmaktadır. Ölçekte yer alan alt boyutların Cronbach alfa güvenirlik katsayıları şöyledir: Otoriter Sınıf Yönetimi Tarzı .82, Takdir Edilen Sınıf Yönetimi Tarzı .80, Başboş Sınıf Yönetimi Tarzı .84, Aldırmaz Sınıf Yönetimi Tarzı .78, Sınıf Yönetimi Tarzları Ölçeği Toplam .87.

Sınıf yönetimi tarzı anketi 12 maddeden oluşan ölçek 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Sınıf Yönetimi Tarzı ölçeğinin Ekici tarafından “İlköğretim I. Kademe Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Tarzlarının Değerlendirilmesi” isimli araştırmada kullanılmıştır. Cronbach alpha iç tutarlık katsayısı ve maddelerin alt boyutlara dağılımı incelendiğinde ölçeğin toplam cronbach alfa değeri .87 olduğu belirtilmiştir (Ekici,2004).

Tablo 2. Sınıf Yönetim Tarzı Ölçeği Cronbach Alfa Değerleri

	Profil Türlerinde Yer Alan Maddeler	Alfa Değerleri
Otoriter Sınıf Yönetimi Tarzı	1,3,9	.82
Takdir Edilen Sınıf Yönetimi Tarzı	4,8,11	.80
Başboş Sınıf Yönetimi Tarzı	6,10,12	.84
Aldırmaz Sınıf Yönetimi Tarzı	2,5,7	.78
Toplam		.87

D.Verilerin Toplanması

Veri toplama sürecinde Erzincan il merkezinde bulunan okullarda 4.sınıf öğretmenleri ile görüşülüp sınıf yönetimi tarzı ölçeği formu verilip, öğrencilere ise ölçek formu verilmiştir.Gönüllük esas alındıktan sonra formlar geri toplanmıştır.

F.Verilerin Analizi

Uygulanan anket neticesinde elde edilen verilerin analizi bu bölümde yapılmaktadır. Öncelikle, verilerin analizinin yapılabilmesi için katılımcılara uygulanan anket formları Excel'e aktarılmış olup, uygun kodlamalar yapılarak IBM SPSS 24.0 programına aktarılmıştır. Sonrasında da tanımlayıcı istatistikler için f (frekans) yüzde (%) değerleri kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uyup uymadığı Kolmogorov Simirnov testi ve çarpıklık basıklık değerlerine bakılarak karar verilmiştir. Öğretmenlerin sınıf yönetim profillerine ilişkin verilerin normal dağılıma uyduğu, öğrencilerin Öz Saygı Ölçeği okul yaşamı ve okul başarısı alt boyutlarına ilişkin verilerin normal dağılıma uymadığı tespit edilmiştir. Buna göre, yapılan analizlerde iki grup karşılaştırmaları için Independent Sample T Test ve ikiden fazla grup karşılaştırmaları için One Way ANOVA Analizleri yapılmıştır. Ayrıca normal dağılıma uygun olmayan verilerin iki bağımsız grup ortancalarının karşılaştırılması için parametrik olmayan Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Ek olarak değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesi bakımından Spearman korelasyon analizi ve Ki kare, regresyon analizi uygulanmıştır.

Ölçeklerin normal dağılım varsayımına uyup uymadığı Kolmogorov Smirnov ve çarpıklık, basıklık katsayılarına bakarak belirlenmiştir. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin +2,00 ve -2,00 değerleri arasında olması değişkenlerin normal dağılıma uyum gösterdiğini ifade etmektedir" (George ve Mallery, 2010). Yapılan analizler sonucunda öğretmenlere uygulanan Sınıf Yönetimi Profili Ölçeği 'ne ilişkin değişkenlerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin tamamı belirtilen aralıklarda olduğu ve varyansların homojenliği varsayımının sağlandığı tespit edilmiştir. Ancak öğrencilere uygulanan Öz Saygı Ölçeği'nin alt boyutlarına ilişkin değişkenlerin tümünün normal dağılım göstermediği görülmüştür. Bu sebeplerden dolayı Sınıf Yönetimi Ölçeği'ne ait değişkenlerin karşılaştırılmasında parametrik testler kullanılırken, Öz Saygı Ölçeği'ne ilişkin değişkenlerin karşılaştırmalarında parametrik olmayan testler kullanılmıştır.

IV.BÖLÜM

BULGULAR

Araştırmanın bu kısmında, araştırma değişkenlerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler verilecek olup araştırma değişkenleri arasındaki ilişkiler ve etkiler incelenecektir.

Tablo 3. Öğretmenlerin sınıf yönetimi profillerinin dağılımı

Ölçek	N	Min.	Maks.	Ort.	SS	Çarpıklık	Basıklık
Otoriter Yönetim	45	3	11	7.82	2.65	-0.256	-1.126
Takdir Edilen Yönetim	45	1	10	13.04	1.55	-0.498	-0.902
Başboş Yönetim	45	6	6	12.15	2.08	-0.749	0.376
Aldırmaz Yönetim	45	3	3	4.35	1.68	-1.255	1.664

Yukarıdaki tabloya göre öğretmenlerin en çok takdir edilen yönetimi profilini ($\bar{x} = 13.04$) gösterdikleri belirlenmiştir. Ardından başboş yönetim ($\bar{x} = 12.15$) profili, üçüncü otoriter yönetimi ($\bar{x} = 7.82$) benimsediği belirlenmiştir. Ayrıca aldırmaz yönetimi ($\bar{x} = 4.25$) profili benimsediği saptanmıştır. Öğretmenlerin sınıf yönetimi profilleri dağılımı incelendiğinde en fazla takdir edilen yönetim profili (ort=3,98), otoriter yönetim profili (ort=3,74), başboş yönetim profili (ort=3,51) ve aldırmaz yönetim profili (ort=3,31) izlemektedir. Sonuç olarak, öğretmenlerin takdir edilen yönetim profilini en çok benimsedikleri ve en az da aldırmaz yönetim profilini benimsediği saptanmıştır.

Tablo 4. Katılımcı öğretmenlerin cinsiyet durumu ile sınıf yönetimi profili değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi

Değişkenler	Cinsiyet	f	$\bar{X}$	SS	t	p
Otoriter Yönetim	Kadın	26	7.88	2.5	0.182	0.856
	Erkek	19	7.73	2.92		
Takdir Edilen Yönetim	Kadın	26	13.07	1.32	0.162	0.872
	Erkek	19	13	1.85		
Başboş Yönetim	Kadın	26	12.07	1.99	-0.292	0.771
	Erkek	19	12.26	2.25		
Aldırmaz Yönetim	Kadın	26	7.46	1.83	0.491	0.626
	Erkek	19	7.21	1.47		

Katılımcı öğretmenlerin cinsiyet durumu ile sınıf yönetimi profili değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi için iki bağımsız grup ortalamalarının karşılaştırılması için parametrik bir test olan Independent Sample T Test kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre; araştırma grubunu oluşturan katılımcıların cinsiyet durumuna göre otoriter yönetim, takdir edilen yönetim, başboş yönetim ve aldırmaz yönetim düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Öğretmenlerin cinsiyetleri ile otoriter yönetim profili,takdir edilen yönetim profili,başboş sınıf yönetim profili ve aldırmaz sınıf yönetimi profili arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Yani, katılımcıların erkek veya kadın olması otoriter yönetim, takdir edilen yönetim, başboş yönetim ve aldırmaz yönetim profillerinden birine sahip olmada belirleyici bir etken olmadığı söylenebilmektedir.

Tablo 5. Katılımcı öğretmenlerin kıdem durumları ile sınıf yönetimi profili değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi

Değişkenler	Kıdem	f	$\bar{X}$	SS	F	p
Otoriter Yönetim	1-5 yıl	2	7.5	0.70	1.217	0.3126
	10-15 yıl	14	8.92	1.77		
	16-20 yıl	4	7	2.70		
	21 yıl ve üzeri	25	7.36	3.03		
Takdir Edilen Yönetim	1-5 yıl	2	13.5	0.70	0.712	0.550
	10-15 yıl	14	13.28	1.32		
	16-20 yıl	4	13.75	1.89		
	21 yıl ve üzeri	25	12.76	1.66		
Başboş Yönetim	1-5 yıl	2	12.5	2.12	0.830	0.485
	10-15 yıl	14	11.42	1.39		
	16-20 yıl	4	12.25	2.98		
	21 yıl ve üzeri	25	12.52	2.75		
Aldırmaz Yönetim	1-5 yıl	2	8.5	0.70	1.311	0.284
	10-15 yıl	14	7.92	1.54		
	16-20 yıl	4	7	0.01		
	21 yıl ve üzeri	25	7	1.84		

Yukarıdaki tabloda, öğretmenlerin kıdem durumları ile sınıf yönetimi profili değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesinde ikiden fazla grup ortalamasının karşılaştırması için One Way ANOVA testi uygulanmıştır. Elde edilen analiz sonuçları Tablo 5’de gösterilmiştir.

Yapılan analiz sonuçlarına göre; araştırma grubunu oluşturan katılımcıların kıdem durumuna göre otoriter yönetim, takdir edilen yönetim, başıboş yönetim, aldırılmaz yönetim profili istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Öğretmenlerin kıdem yılları ile sınıf yönetim tarzı olan otoriter yönetim profili ,başıboş sınıf yönetim profili ve aldırılmaz sınıf yönetimi profili arasında anlamlı bir ilişki olmadığı, yani öğretmenlerin kıdem yılının sınıf yönetim tarzı profilini belirlemede ayırt edici bir etken olarak değerlendirilemeyeceği tespit edilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Öz Saygı Ölçeği okul yaşamı alt boyutu ve okul başarısı puanlarının incelenmesi

Ölçek	N	Min.	Maks.	Ort.	SS	Çarpıklık	Basıklık
Okul Yaşamı	565	9	11	9.22	0.63	2.447	4.002
Okul Başarısı	565	5	10	9.45	1.54	-2.492	4.254

Öğrencilerin Öz Saygı ölçeği okul yaşamı ve okul başarısı alt boyutlarına ilişkin toplam puanlar Tablo 6’da gösterilmiştir. Ölçekte yer alan alt boyut puanları 5-11 arasında değişmektedir. Ölçeğin maddelerine verilen cevaplar “Bana uygun” yanıtına 1 puan, “Bana uygun değil” yanıtına 2 puan, verilmiştir. Buna göre yukarıdaki tablo incelendiğinde, öğrencilerin okul yaşamına ilişkin puan ortalamasının $ort=9.22$, okul başarısına ilişkin puan ortalaması $ort=9.45$ olarak bulunmuştur. Alt boyutlara ilişkin çarpıklık değerlerinin okul yaşamı alt boyutu için 2.447 ile okul başarısı alt boyutu için -2.492 olduğu ve basıklık değerlerinin ise okul yaşamı alt boyutu için 4.002, okul başarısı alt boyutu için ise 4.254 olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde, öğrencilerin okul başarısı puanının daha fazla olduğu söylenebilmektedir.

Tablo 7. Katılımcı öğrencilerin cinsiyet durumu ile Öz Saygı Ölçeği okul yaşamı ve okul başarısı alt boyut değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi

Değişkenler	Cinsiyet	f	Ort. Sıra Sayıları	Mann Whitney U	p
Okul Yaşamı	Kız	292	272.28	36729.0	0.003
	Erkek	273	294.46		
Okul Başarısı	Kız	292	293.21	36878.0	0.005
	Erkek	273	272.08		

Yukarıda Tablo 7’de öğrencilerin cinsiyet durumu ile Öz Saygı Ölçeği okul yaşamı ve okul başarısı alt boyut değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi için parametrik olmayan testlerde iki grup ortalaması karşılaştırması için kullanılan Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre; araştırma grubunu oluşturan katılımcıların cinsiyet durumuna göre okul yaşamı ve okul başarısı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Buna göre, kız ve erkeklerin okul yaşamı ve okul başarısı öz saygı düzeylerinin farklı olduğu söylenebilmektedir. Okul yaşamı bakımından erkeklerin öz saygı düzeyi daha yüksek iken (ort. sıra sayısı=294.46) kızların okul yaşamı öz saygı düzeyinin (ort. sıra sayısı=272.28) daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Buna göre erkeklerin okul yaşamının kızlara göre daha iyi olduğu söylenebilmektedir. Okul başarısı bakımından cinsiyetler arasındaki farklılık incelendiğinde ise kızların okul başarısı öz saygı düzeyinin (ort. sıra sayısı=293.21), erkeklerin okul başarısı öz saygı düzeyine göre (ort. sıra sayısı= 272.08) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna göre kızların okul başarısının erkeklere göre daha fazla olduğu söylenebilmektedir.

Tablo 8. Öğretmenlerin sınıf yönetim profilleri ile öğrencilerin olan okul yaşam ve okul başarısı öz saygı alt boyut değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi

Ölçek alt boyutları		Okul Yaşamı	Okul başarısı
1.Otoriter Yönetim	SK	0.126	-0.126
	P	0.409	0.409
2.Takdir edilen yönetim	SK	0.116	-0.116
	P	0.446	0.446
3.Başboş yönetim	SK	0.192	-0.192
	P	0.206	0.206
4.Aldırmaz yönetim	SK	0.123	-0.123
	P	0.420	0.420

Öğretmenlerin sınıf yönetimi profilleri ile öğrencilerin öz saygı düzeyi alt boyutu okul yaşamı ve okul başarısı arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 9. Okul yaşamı ile sınıf yönetimi profilleri regresyon tablosu

Bağımlı değişken	Bağımsız değişkenler	β	t	p
Okul yaşamı	Sabit terim	7.247	5.466	0.001
	Otoriter yönetim	0.083	1.887	0.066
	Takdir edilen sınıf yönetimi	0.048	0.686	0.496
	Başboş sınıf yönetimi	0.105	1.919	0.062
	Aldırmaz sınıf yönetimi	-0.071	-1.126	0.267
$R^2=0.135$, $F=1.561$, $p=0.203$				

Bağımlı değişkenin Okul yaşamı toplam puanı, bağımsız değişkenlerin ise otoriter yönetim, aldırmaz sınıf yönetimi, başboş sınıf yönetimi, takdir edilen sınıf yönetimi olarak belirlenen regresyon denklemi yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Tabloda regresyon denkleminin anlamlılığının yanı sıra bağımsız değişkenlerden hangilerinin istatistiksel olarak anlamlı/anlamsız olduğu ve bu değişkenlerin

katsayılarını vermektedir. Belirlilik katsayısı (R^2) 0.131 olarak hesaplanmış ve F istatistiği anlamlı bulunmamıştır ($p=0.203 > 0.05$). Buna göre sınıf yönetim tarzlarının öğrencilerin okul yaşamında etkili olmadığı söylenebilmektedir.

Tablo 10. Okul başarısı ile sınıf yönetimi proilleri regresyon tablosu

Bağımlı değişken	Bağımsız değişkenler	β	t	p
Okul başarısı	Sabit terim	14.382	4.338	0.001
	Otoriter yönetim	-0.206	-1.887	0.066
	Takdir edilen sınıf yönetimi	-0.119	-0.686	0.496
	Başboş sınıf yönetimi	-0.261	-1.919	0.062
	Aldırmaz sınıf yönetimi	0.177	1.126	0.267
$R^2=0.135$, $F=1.561$, $p=0.203$				

Bağımlı değişkenin Okul yaşamı toplam puanı, bağımsız değişkenlerin ise otoriter yönetim, aldırmaz sınıf yönetimi, başboş sınıf yönetimi, takdir edilen sınıf yönetimi olarak belirlenen regresyon denklemi yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Tabloda regresyon denkleminin anlamlılığının yanı sıra bağımsız değişkenlerden hangilerinin istatistiksel olarak anlamlı/anlamsız olduğu ve bu değişkenlerin katsayılarını vermektedir. Belirlilik katsayısı (R^2) 0.131 olarak hesaplanmış ve F istatistiği anlamlı bulunmamıştır ($p=0.203 > 0.05$). Buna göre sınıf yönetim tarzlarının öğrencilerin okul yaşamında etkili olmadığı söylenebilmektedir.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.Tartışma ve Sonuç

Son bir buçuk yıldır dünyayı etkisi altına alan Koronavirüs salgını ve pandemi şartları nedeniyle eğitim öğretim sanal ortamda sürdürülmeye başlanmıştır. Sınıf ortamında olduğu gibi sanal ortamda gerçekleşen eğitim öğretimde yaşanan zorluklarla başa çıkmada sınıf yönetiminin gerekliliği ortaya çıkan bir ihtiyaç olmuştur.

1. Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzı İle İlgili Sonuç ve Tartışma

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim profilleri incelendiğinde katılımcıların en çok takdir edilen sınıf yönetimini, en az aldırılmaz ve otoriter sınıf yönetimi profili sergiledikleri belirlenmiştir. Günümüzde daha insancıl, demokratik ve bireyin ön plana çıktığı eğitim felsefeleri önem kazandığı için takdir edilen sınıf yönetimi profili ön plana çıktığı düşünülebilir.

“Sınıf düzeni bozulursa tartışmasız onu engellerim” ifadesi karşılığında verilen cevaplar incelendiğinde başıboş ve takdir edilen sınıf yönetimi tarzına sahip öğretmenlerinin fikirlerinin birbirinin tam tersi cevaplar olduğu belirlenmiştir. Başıboş sınıf yönetimi profiline sahip öğretmenler tartışmasız öğrenciyi engellerim kesinlikle aynı fikirde değilim, takdir edilen sınıf yönetimi profiline sahip öğretmenler ise kesinlikle aynı fikirde olduklarını belirtmişlerdir. Başıboş sınıf yönetim tarzı profilinde sınıf içi düzen ile ilgili öğretmen tamamen kayıtsız kalır, öğrencileri kendi haline bırakır, sorunlar karşısında müdahale etmez (Yaşar 2016, Çiftçi 2015). Takdir edilen sınıf yönetimi profilinde ise kurallar belirlenir ve bu kurallar mantıklı sebeplere dayandırılarak açıklanır, öğrencilerin de uyması beklenir (Yaşar, 2016). “Sınıf içi karar ve kuralları açıklarım” ifadesine takdir edilen sınıf yönetim profilini tercih edenler aynı fikirde olduklarını belirtirken, otoriter sınıf yönetimi profilini tercih edenler aynı fikirde olmadıklarını belirterek literatürle uyumlu sonuçlar ortaya koymuşlardır.

“Öğrencilerimi azarlamak istemem onu incitebilirim” ifadesine verilen cevaplar” ile benim için öğrencinin duygusal olarak iyi durumda olması sınıf kontrolünden daha önemlidir” ifadesine verilen incelendiğinde sınıf yönetim profillerinin benimsedikleri düşünceler ile tamamen uyumlu olduğu gözlemlenmiştir. Takdir edilen sınıf yönetimi profilinde öğretmen öğrencilerine karşı ılımlı, insancıl ve demokratik bir yaklaşım sergiler. Öğrencilerinin duygularını önemser (Ekici, 2012). Otoriter ve başboş sınıf yönetimi profillerinde ise öğrencilerin ne hissettikleri önemli değildir. Öğrencilerin duygu ve düşünceleri göz ardı edilir (Ekici, 2012). Bu çalışmada da verilen cevaplar bu fikirleri desteklediği gözlemlenmiştir. Takdir edilen sınıf yönetimi profilinin tercih eden öğretmenler öğrencilerimi azarlamak istemem onu incitebilirim ve duygusal boyutta iyi olmasına önem veririm ifadesine kesinlikle aynı fikirdeyim ifadeleri ile profillerin benimsedikleri düşünceleri desteklemişlerdir.

Sınıf yönetimi tarzlarını etkileyen önemli değişkenlerden bir tanesi de sahip olunan demokratik değerlerdir. Demokratik değerler bireylere, düşüncelerini, duygularını ifade etmekte yardımcı olurlar. Demokratik tutumlara sahip olan öğretmenler hayat boyu kendilerini ifade edebilen, demokratik düşüncelerini her ortamda paylaşabilen nesiller yetiştirilmesine katkı sağlarlar (Yılmaz, 2011). Yapılan bu çalışmada da bu ifadeleri destekleyen sonuçlar elde edilmiştir. ‘Öğrencinin sorusu varsa sunumu bölerek sorusunu sorabilir’ ve ‘Geç kalan bir öğrencinin özür dilemesini kabul etmem’ ifadelerine verilen cevaplar; Takdir edilen sınıf yönetim profilinin ve Otoriter sınıf yönetimi profilinin benimsediği düşünceleri destekler niteliktedir. Takdir edilen profil öğrencinin kendisini ifade etmesine imkân sağlarken, otoriter sınıf yönetimin de öğrencinin kendisini ifade edebilmesi için fırsat verilmez. Takdir edilen sınıf yönetimi arttıkça aldırılmaz sınıf yönetiminin azalacağı söylenebilmektedir.

1.1 Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzları ile Cinsiyetleri Arasında ki İlişki İle İlgili Sonuç ve Tartışma

Sınıf yönetim profilleri ile öğretmenlerin cinsiyetleri ile arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Çalışmama benzer sonuçlar ortaya koyan çalışmalar da literatürde mevcuttur. Yapılan çalışmalarda sınıf yönetimi tarzları ile cinsiyet arasında anlamlı farklılıklar olmadığını, kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarının birbirine çok yakın olduğunu belirtmişlerdir (Güven1998, Erkan 2009, Babaoğlu 2010 ,Yılmaz, 2010; Akdeniz, 2008; Beyaztaş; 2009 Öksüz, Çevik, Baba ve Güven, 2011). Bunun nedeni olarak cinsiyetten bağımsız olarak öğretmenlerin kendilerini geliştirmek istemeleri, güncel gelişmeleri yakından takip etmeleri, insancıl değerlerin önem kazanması, teknolojik gelişmelerin eğitime yansımaları, öğretmenlerin birbirlerinden etkilenmeleri söylenebilir.

Fakat bazı çalışmalarda da sınıf yönetimi tarzları ile cinsiyetleri arasında kadın öğretmenlerin lehine anlamlı sonuçlar bulmuşlardır. Buna sebep olarak anne şefkati ile çocuklara yaklaşabilecekleri olduğu söylenebilir (Çubuklu ile Girmen,2008, Özdemir & Sivrikaya ,2017, Ilgar ,2007, Yüksel 2013, Yalan, 2020). Bu durumun ortaya çıkmasında toplumda kadına biçilen değer ve sorumluluklar, kadınların hoşgörülü tutumları, mücadeleci yapılarının neden olabileceği söylenebilir.

Sınıf yönetim tarzı profilleri ile cinsiyet arasında bazı araştırmalar da ilişki var olduğu gözlemlenirken, kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlerden daha çok otoriter sınıf yönetimi profili sergiledikleri belirlenmiştir (Ekici, 2004; Kadak, 2008; Terzi, 2001, Çiftçi), erkek öğretmenlerin ise takdir edilen profilleri daha çok sergilediklerini ortaya koymuşlardır. Bu duruma sebep olarak kadın öğretmenlerin okul ortamı dışında görev ve sorumlulukların daha fazla olduğu için hizmet içi eğitimlere katılmaya vakit ayırmakta zorlanabilecekleri ifade edilebilir.

1.2.1. Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzları İle Kıdemleri Arasında ki İlişki İle İlgili Sonuç ve Tartışma

Öğretmenlerin kıdem durumları ile sınıf yönetim profilleri arasında bir ilişki bulunmamıştır yani öğretmenlerin kıdem yılının sınıf yönetim tarzı profilini belirlemede ayırt edici bir etken olarak değerlendirilemeyeceği tespit edilmiştir. Özgan, Yiğit, Aydın ve Küllük (2011), Yüksel (2013) , Yılmaz ile Aydın (2015), Topal (2007),Yıldırım (2016) sınıf yönetim becerilerine sahip olma düzeyinin farklılaşmadığını tespit etmiştir ve yapılan araştırmalarda mesleki kıdemın sınıf yönetimi tarzları üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Çalışmamla benzer bir sonuç ifade edilmiştir. Bu duruma sebep olarak kıdem durumu az olan öğretmenlerin bilgilerinin güncel olması, üniversitelerde yüksek lisans, doktora çalışmaları ile kendilerini güncellemeleri, kıdem durumu fazla olan öğretmenlerin ise hizmet içi eğitimlere katılmaları gösterilebilir.

Yapılan araştırmalarda (Ekici, 2011; Kaya, 2013; Beyaztaş, 2009; Yılmaz, 2010) öğretmenlerin kıdem ve yaşları ile sınıf yönetim tarzları arasında farklılığın olduğunu tespit etmişlerdir. İlhan (2012) 'a göre yaşları ve kıdem yılları ileri olan öğretmenlerin yenilikçi yaklaşımları ve teknolojik gelişmeleri takip etmede zorlandıkları için sınıf yönetimi konusunda da zorlandıkları belirtilmiştir. Terzi'nin (2001) yaptığı araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi görüşlerinin mesleki kıdeme göre değiştiği belirlenmiştir. Karaman' a göre öğretmenlerin bilgi ve donanımları ne kadar iyi olursa olsun, mesleki tecrübe yoksa sınıf yönetimi konusunda öğretmenler başarı gösterememektedirler. Mesleki deneyim arttıkça , öğretmenlerin sınıf yönetim konusunda kendilerine özgü yöntem ve teknikler geliştirerek profesyonelleştiklerini belirtilmiştir (Karaman,2016).

2.Öğrencilerin Öz Saygı Düzeyleri İle İlgili Sonuçlar ve Tartışma

Öz saygı ölçeği alt boyutu olan okul yaşamı erkeklerin yüksek kızlar da daha düşük olduğu gözlenmiştir. Okul başarı boyutu bakımından ise kızların özsaygı ölçek boyutu erkeklerden daha yüksektir. Buna göre kızların okul başarısının erkeklere göre daha fazla olduğu söylenebilmektedir. Özsaygı ölçeğinin alt boyutunu oluşturan sorulara verilen yanıtlar incelendiğinde kızlar ve erkekler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Karar verirken zorluk çekmem, çalışmalarımın gurur duyarım, derse katılmaktan hoşlanırım, kararlı bir insanım ölçek alt boyutunu oluşturan bu olumlu ifadelerde erkeklerin kızlardan daha yüksek puanlar aldığı incelenmiştir. Okulda huzursuzum ve kendimi başarısız hissedirim olumsuz ifadelerde ise kızların daha yüksek puan aldığı saptanmıştır. Cinsiyete göre farklılaşma görülmesinin birçok nedeni vardır. Toplumsal değerler, ailenin çocuk yetiştirme şekli, kültürel farklılıklar olması etken olabilir. (Çuhadaroğlu 1986, Hauser 1972, Rosenberg, 1965, Dinç, 1992, Başkara, 2002).

Dinç (1992) , erkek çocuklarının daha dışa dönük ve sosyal olabileceklerini ileri sürmüş ve çalışmada bu bilgiyi destekleyecek sonuçlara ulaşmıştır. Osborne ve Le gette çalışmalarında kızların erkek çocuklarından daha düşük özsaygı puanı aldıklarını belirtmişlerdir (Güçray, 1989). Erkek çocukların atfedilen değerden dolayı, kız çocuklarına tanınan imkânlardan daha fazlasının sağlanmasından dolayı Güçray (1989) çalışmada erkek çocuklarının lehine sonuç bulunacağını düşünmüş olup çalışmada kız- erkek özsaygı düzeylerinde anlamlı farklılaşma görülmediğini belirtmiştir. Öğrencilerin öz saygı düzeyleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı fark görülmediğini belirten çalışmalar literatürde yer almıştır (Yolalan,2013; Çelik,2018; Atlay,2019).

2.1.Öğrencilerin Öz Saygı Düzeyleri İle Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzları Arasında ki İlişki İle İlgili Sonuçlar ve Tartışma

Öğretmenlerin sınıf yönetim profillerinin öğrencilerin okul yaşamında ve okul başarısında etkili olduğu söylenememektedir. Sınıf yönetimi profillerinin öğrencilerin öz saygı düzeyine doğrudan bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir. Fakat öğrencilerin okul yaşamında öz saygı düzeyi azaldıkça okul başarısının arttığı, okul başarısı azaldıkça ise okul yaşamı özsaygı düzeyinin arttığı söylenebilmektedir. Sınıf yönetim profillerinden otoriter sınıf yönetimi arttıkça, başıboş sınıf yönetiminin azaldığı söylenebilmektedir.

Sınıf yönetimi tarzı ile yapılan çalışmalarda çeşitli değişkenler incelenmiştir. Bu çalışmalardan sınıf yönetimi tarzı ile öğrencilerin ders motivasyonuna bakılan çalışmada genel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Bayer,2019). Bir başka çalışmada sınıf yönetim tarzı ile öğrencilerin ders çalışma başarısı incelenmiş ve anlamlı bir ilişki olmadığı ortaya konmuştur (Topal,2017). Sınıf yönetimi tarzları ile öğretmenlerin demokratik değerlere ilişkin tutumları arasında ki ilişkiyi inceleyen çalışmada olumlu yönde bir ilişki olduğu belirtilmiştir (Çiftçi,2015; Yılmaz,2010).

5.2.Öneriler

Araştırma, Erzincan il merkezinde ilkokul 4.sınıf öğrencileri ve öğretmenlerinden oluşan örneklem grubuna uygulanmıştır. Benzer çalışmalar farklı illerde ve farklı örneklem büyüklüklerinde yapılabilir, Türkiye genelinde uygulanabilir. Aynı zamanda ilkokul 4.sınıfların yanında farklı sınıf seviyesindeki öğrenciler ve öğretmenlerle çalışmalar yapılabilir. Araştırma örneklemini genişletilip daha genel sonuçlar elde edilebilir.

Öğrencilerin öğretmenlerinin sınıf yönetimlerini değerlendirip, anket uygulanan öğrenciler üzerinde öğretmenlerinin sınıf yönetim tarzlarının nasıl etkiler bıraktıklarını ifade edebilecekleri çalışmalar yapılabilir. Öz saygı konusunda öğrenciler, aileler ve öğretmenler bilgilendirilip, öğretmenlerin bilinçlenmesi için çeşitli çalışmalar yapılabilir. Öğretmenlere sınıf yönetimi konusunda , sanal sınıf yönetimi ve öz saygı konusunda hizmet içi eğitimler uygulanabilir. Okul rehber öğretmenleri öz saygı konusunda aileleri ve öğrencileri bilgilendirici ve eğitici çalışmalar yapabilir.

KAYNAKÇA

- ADA, Sefer, ÜNAL, Semra; "Sınıf yönetimi" *İstanbul: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Birimi* (2000).
- AĞAOĞLU, Esmehan; “Sınıf Yönetimi İle İlgili Genel Olgular”, Z. Kaya (Editör), Sınıf Yönetimi, (6. Baskı), Pegema Yayıncılık, Ankara, 1-42, 2006.
- AKAN, Durdağ; “Temel Kavramlar ve Sınıf Yönetiminin Kapsamı”, 2011.
- AKDENİZ, Hayati; “Yöneticilere göre sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetme becerileri” MS thesis. Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- AKKUŞ, Zeynep; “İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerilerinin Öz Saygı ve Denetim odağı ile ilişkisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2005.
- AKYOL, Hayati; “Olumlu öğrenmeye uygun bir ortam oluşturma” L. Küçükahmet (Editör), Sınıf yönetimi. (7. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2005.
- ALUÇDİBİ, Fatih; “Ortaöğretim Öğrencilerinin Biyoloji Dersi Motivasyon Düzeylerine Biyoloji Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Tarzlarının Etkisinin Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye, 1-35, 2010.
- ARI, Ramazan, DENİZ; Engin, Sınıf yönetimi ve yaklaşımları, Ankara: Nobel, 2006.
- ASHLEY, Shelia; “Self-efficacy beliefs of elementary general education teachers inclusive classrooms and the role of professional development.”, Virginia: The College of William and Mary in Virginia 2009.
- ARSLAN, Yağmur, Şumuer, Evren; “(2020). Covid-19 Döneminde Sanal Sınıflarda Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sınıf Yönetimi Sorunları” Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye’de ve Dünyada Eğitim , 201-230 . DOI: 10.37669/milliegitim.791453, 2020.

- ATLAY, Emine; ‘İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin Anne Babaya Güvenli Bağlanma Ve Öz Saygı Düzeylerinin İncelenmesi’, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi,2019.
- AYDIN, Ayhan; “Sınıf Yönetimi” (18. Baskı). Ankara: Pegem Akademi,2015.
- BABAOĞLAN, Emine , KORKUT, Kübra ; “Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları ile Sınıf Yönetimi Beceri Algıları Arasındaki İlişki”, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , 11 (1) , 1-20,2010.
- BAKER Credence, GENTRY James, LARMER William; “*A Model for Online Support in Classroom Management: Perceptions of Beginning Teachers*”, Administrative Issues Journal, No:1, 2016,22-3.
- BAKİOĞLU, Ayşen; ‘*Çağdaş Sınıf Yönetimi*’, Nobel Yayıncılık, Ankara,2009.
- BAKİOĞLU, Ayşen; “Öğretmenlerin Profesyonel Öğrenmesine Etki Eden Faktörlerin İncelenmesi”, I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi 1-3 Mayıs, Çanakkale, 2009.
- BARAN, Gülen; Korunmaya muhtaç çocuk ve benlik kavramı, Yaysan Matbaacılık,s,111. Ankara,1999
- BAŞAR, Hüseyin; Sınıf Yönetimi. Pegem Yayıncılık, Ankara, 2006, s. 26.
- BAYER, Burak; “ Öğretmenlerin sınıf yönetim tarzları ile öğrencilerin motivasyon düzeyleri arasındaki ilişki” , İstanbul Okan Üniversitesi,2019,
- BEE, Helen, BOYD, Denis; “ Çocuk gelişim psikolojisi”, (O. Gündüz, Çev. İstanbul: Kaktüs,2009.
- BEYAZTAŞ, Dilek İlhan; “ İlköğretim sınıf öğretmenlerinin çeşitli değişkenler açısından sınıf yönetimi anlayışlarının belirlenmesi, (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi)” Atatürk Üniversitesi, Erzurum,2009.
- BİLGİN Şebnem; “Ergenlerde Kaygı ile Benlik Saygısı Arasındaki İlişki”, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, (Danışman: Prof. Dr. Kulaksızoğlu),2001.

- BİLİR, Aynur; Sınıf yönetiminde başarının aracı: Önlensel model. Folklor ve Edebiyat 20(78),203-214,2014.
- BÖYÜKATA, Hilal; “Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öz saygı Düzeylerinin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale: On Sekiz Mart Üniversitesi,2017.
- BULUT, Hava; ‘Sosyal Beceri Eğitiminin İlkokul 3.Sınıf Öğrencilerinin Özsaygı Düzeylerine Etkisi’, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi,2016.
- CELEP, Cevat; “*Sınıf Yönetimi ve Disiplini*”, Ankara, Anı Yayıncılık, 2002.
- CHAPMAN, Paula L., and Ronald L. Mullis. "Racial differences in adolescent coping and self-esteem." *The Journal of Genetic Psychology* 161.2 (2000): 152-160.
- CRISTIANA, POP; “ Self-esteem and body image perception in a sample of university students”, *Eurasian Journal of Educational Research*, 2016, 16.64.
- COŞKUN, Y ve KURNAZ, A; “ İlköğretim öğrencilerinin benlik saygısı ve akran baskısı düzeyi ilişkisi üzerine bir inceleme” Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 112-129,2009.
- COOPERSMITH, Stanley. The antecedents of self-esteem San Francisco. *H Freeman and Company*, 1967.
- ÇALIK, Temel; “*Sınıf Yönetimi ve Özellikleri*”, L. Küçükahmet (Ed.) Sınıf Yönetimi, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım,2007,1-10.
- ÇANKAYA, İbrahim; YEŞİLYURT Etem; “Sınıf Yönetimi Açısından Öğretmen Niteliklerinin Belirlenmesi”, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*,23, 274-295,2008.
- ÇELİK, Vehbi; *Sınıf Yönetimi*, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2012.
- ÇELİK, Fatma Yağmur; “ 9-12 yaş grubu çocukların çizdikleri resimlerle depresyon, kaygı ve özsaygı değişkenleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi , Işık Üniversitesi, 2018.

- ÇETİN, Ceren Nilgün. "İlköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin empatik beceri düzeylerinin ana baba tutumları ve özsaygı ile ilişkisi." Unpublished master's thesis, Gazi Üniversitesi, Ankara (2008).
- ÇINKIR, Şakir; "Okulda etkili öğretmen öğrenci ilişkisinin yönetimi", Milli Eğitim Dergisi, 161,Erişim,2004.
- ÇİFTÇİ, Alper Sezgin; " İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetim tarzları ve demokratik değerlere ilişkin görüşleri arasındaki ilişki" , MS thesis. Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2015.
- DAŞIRAN, TY. "Okul Öncesi Eğitimde Etkili Sınıf Yönetimi Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Hazırlanan Hizmet İçi Eğitim Programının Etkisinin Değerlendirmesi." Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2013).
- DEMİRTAŞ, Hasan; "Sınıf yönetiminin temelleri" , *Etkili sınıf yönetimi içinde*, 2005.
- DOĞAN Burç; " İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yeterlilikleri (Hatay İli Örneği)", Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu,2006.
- DOĞAN, Ümit; DOĞAN, Aysu ; "ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERDE BENLİK SAYGISI", *Asya Studies*, 5.16: 107-116,2021.
- DURULMUŞ, Mustafa; 'Bir kamu ilkokulunda öğrencilerin istenmeye davranışlarının nedenlerine ve çözümüne ilişkin durum çalışması (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi)", Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara,2018.
- DEMİRTAŞ, Hasan; " Sınıf Yönetiminin Temelleri."H. Kıran (Editör) Ankara. Anı Yayıncılık. ss. 1-34' deki makale,2009.
- EKİCİ, Gürcan; "Biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profillerinin cinsiyet ve kıdem değişkenleri açısından incelenmesi", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(8),13-30,2012.

- ENG, WonKim; MANSUR, AzlinNorhaini; 'EffectiveClassManagement', International Education Studies, no:5,2012.
- ERDEN, Münire; " *Sınıf Yönetimi* ", İstanbul, Alkım Yayınevi, 2001.
- ERDOĞAN, İrfan; "Sınıf Yönetimi. 6. baskı İstanbul: Sistem Yayıncılık." (2003).
- ERİŞEN, Yavuz; (2008). Sınıfta öğretim ortamının hazırlanması. (Ed.). R. Arı ve M. Deniz, Sınıf yönetimi. Ankara: Maya.
- EROĞLU, İsmail; 'Özel Lise ve Devlet Liselerinde Okuyan Ergenlerin Beden İmaj Algılamaları ve Özsaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması', Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Nişantaşı Üniversitesi,2019.
- EVERTSON, Carolyn, EMMER, Edmunt; "İlkokul öğretmenleri için sınıf yönetimi", Ahmet Aypay, Çev. Ed.), Ankara: Nobel Yayıncılık, 2013.
- DİNÇ, Filiz; "Cinsiyetleri farklı lise öğrencilerinin benlik algı düzeylerinin özsaygı düzeylerine etkisi." , Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (1992).
- EKİCİ,Gülay;"Sınıf Yönetimi Dersinin Öğretmen Adaylarının Sınıf YönetimineYönelik Tutum ve İnanç Kazanma Düzeyine Etkisi",Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , 17 (3) , 167-182 ,2008.
- EKİCİ, Gülay; "İlköğretim I. kademe öğretmenlerinin sınıf yönetimi profillerinin değerlendirilmesi", *Eğitim ve Bilim*, 29 (131), 2004.
- ERCOŞKUN, Muhammet Hanifi; ŞÜKRÜ, ADA; " Etkili sınıf yönetimi oluşturmada sınıf öğretmenlerinin yeni rollerinin nicel açıdan incelenmesi", Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2014, 18.2: 171-194.
- GÜÇRAY, Sonay; "Ergenlerde karar verme davranışlarının öz saygı ve problem çözme becerileri algısı ile ilişkisi." Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 8.8 (2001).

- GÜNDÜZ, Yüksel; "Öğretmenlerin sınıf yönetimindeki yeterlikleri." *Yayınlanmamış* Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İstanbul (2001).
- GÜNDÜZ, H. B. , *Eğitim Okul ve Sınıf Yönetimi*, ÇETİN, M., ÖZDEMİR, Ç.(Ed.),Sınıf yönetimi , Ankara: Asil Yayın,2004,7-22. Gülşen, & C. Gülşen (Dü.) içinde, Kuram ve uygulamada sınıf yönetimi (s. 8-14). Ankara: Anı Yayıncılık.
- GÜNEŞ, Firdevs; “ *Yapılandırıcı Yaklaşımla Sınıf Yönetimi*”, Nobel Yayıncılık, Ankara,2007.
- GÜNGÖR, Abide; “Lise öğrencilerinin özsaygı düzeylerini etkileyen etmenler." *Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara* (1989).
- GÜVEN Muhammet; Ana-Baba ile İlişkiler. E. Karip içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara,2009.
- HWANG, Haeik, et al. Impact of self-esteem and gratitude disposition on happiness in pre-service early childhood teachers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2015, 174: 3447-3453.
- KADAK, Z. "İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin liderlik stilleri ile sınıf yönetimi arasındaki ilişkinin incelenmesi." Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, Türkiye (2008).
- KAMINSKA, Cody; Preparing New Teachers to Manage the Modern Classroom, 2018.
- KARATAŞ, Büşra‘9-11 Yaş Grubu Çocukların Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri Ve Öz Saygı Düzeyleri Arasındaki İlişki’, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi,2019.
- KARİP,Emin;“*Sınıf yönetimi*”,(2.Baskı),Ankara,PegemAkademi Yayıncılık,2012.

- KARSLI, Mehmet Durdu; “Sınıfta Öğrenme Zamanının Yönetimi”,(Editörler: Mehmet Şişman ve Selahattin Turan) Sınıf Yönetimi, Öğreti Yayıncılık, Ankara,2006.
- KAYA, Zeki; “*Sınıf Yönetimi*”, Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık, (2011).
- KAYA, Alim, ; SAÇKES, Mesut, ; “Benlik saygısı geliştirme programının ilköğretim 8.Sınıf öğrencilerinin benlik saygısı düzeylerine etkisi”, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi,3.21,2004.
- KAYA, Cevahir; “ Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimindeki demokratik tutumlarının incelenmesi”, (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) Atatürk Üniversitesi, Erzurum,2013.
- KELEŞ, Oğuz, Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Ve Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimine İlişkin Tutum Ve İnançlarının İncelenme, (Yüksek Lisans Tezi), YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 370439),2013.
- KENDİRCİ, Mürsel ; “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri ile Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Sabahattin Zaim Üniversitesi, 2019.
- KILIÇCI, Yedigâr, and Y. Kuzgun. "6-15 yaş öğrencilerinin gelişimsel güçleri ve kişilik gelişimini kolaylaştırma", *İlköğretimde Rehberlik. Editör: Yıldız Kuzgun. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım* (2003).
- KIRBAÇ, Metin ; “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Anlayışı İle Öğrencilerin Okul Bağlılığı, Okul Direnci ve Akademik Başarısı Arasındaki İlişkilerin Analizi”, Doktora Tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi,2019.
- KOÇ ,Saim, GÜN, Nil; “ Özsaygı; öncelikler listende kaçınıcı sıradasın”6.Baskı, Kuraldışı Yayıncılık, İstanbul; 2013.
- KOÇOĞLU, Ali Murat; “İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çok boyutlu olarak incelenmesi(İstanbul ili Sancaktepe örneği)”Yeditepe Üniversitesi,2013.

- KÖRÜKÇÜ Sarıyüce; “ Altı Yaş Grubundaki Çocukların Öz Saygı Düzeyleri İle Anne Empatik Düşünme Becerilerinin İncelenmesi’ ’Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Ev Ekonomisi,2014.
- KURU, Alev; “ 10-14 yaşları arasındaki üstün zekâyâ sahip çocukların etiketlenme durumunun benlik saygısına ve empati düzeyine etkisi’’ Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul,2017.
- KUTLU, E, Sınıf Öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf yönetiminde davranış düzenleme süreçlerinin değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) ,Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri,2006.
- KUZGUN, Yıldız, Meslek Gelişimi ve Danışmanlığı. Ankara: Nobel,2006.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla, Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım2001.
- MARTIN, Nancy , and ALAN Shoho. "Teacher Experience, Training, & Age: The Influence of Teacher Characteristics on Classroom Management Style.", 2000.
- NAGLER Siebere Katherine ;“Effective Classroom Management Positive Teaching’’,no:1,2016.
- OĞUZ, Ebru; "Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Stilleri ile Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları Arasındaki İlişki", *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 3.2,2013.
- ÖKSÜZ, Yücel, AYVALI, Meşale; İlköğretim 4. ve 5. Sınıf öğrencilerinin benlik saygısı ile sosyal uyum düzeyi ilişkisi. *International Journal of Social Science Studies*,5(1), 287-303,2012.
- ÖKSÜZ, Yücel, et al. "Sınıf öğretmeni adaylarının sınıf yönetimine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi." *On dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 30.2 (2011): 99-113.

- ÖZÇELİK, Fatma; “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri ve Öz Yeterlilikleri Arasındaki İlişki”, Yüksek Lisans Tezi, Afyon: Kocatepe Üniversitesi,2019.
- ÖZDEN, Yüksel; “ Sınıf İçinde Öğrenme Öğretme Ortamının Düzenlenmesi”, E. Karip içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 35-68,2009.
- ÖZGAN, Habib, YİĞİT, Celal, AYDIN, Zeynep, KÜLLÜK, Mehmet Cengiz, “İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimine İlişkin Algılarının İncelenmesi ve Karşılaştırılması”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 10, Sayı 1, 617-635,2011.
- ÖZKUL, Ramazan ; “Öğretmenlerin Öz-Yeterlik Algısı, Sınıf Yönetimi Kaygısı Ve Öğrenci Kontrol İdeolojileri Arasındaki İlişkilerin Analizi”, İnönü Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2021.
- PIŞKİN, Metin; “Özsaygıyı geliştirme eğitimi." *İlköğretimde rehberlik* (1999): 95-123.
- PULLIAM, Suzon Michele. *Teacher Efficacy and Its Influence on Classroom Management When Teaching African American Males in Grades PreK-2: A Case Study*. Diss. Concordia University (Oregon), 2017.
- RADMARD, Somayyeh; “Sınıf Yönetimi Olgusu Üzerine Yapılmış Ulusal Çalışmaların Betimsel İçerik Analizi” *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi* , 11 (1) , 214-244,2021.
- RİZVANÇE, Şehida ; "Türkiye ve Kuzey Makedonya'daki Türk Asıllı Lise Öğrencilerin Özsaygı Düzeylerinin Sınıf Düzeyi Açısından İncelenmesi" Ankara Üniversitesi, 2005.
- SABANCI, Ali, Gulnar Ozyildirim, and Raziye Imsir. "The effect of ICT usage on the classroom management: A case study in language teaching." *International Review of Social Sciences and Humanities* 7.1 (2014): 232-245.

- SARITAŞ, Mustafa, KÜÇÜKAHMET, L, (Ed.) ; *Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar*
Ankara: Nobel Yayın Dağıtım,2013,47-90.
- SEZER, S. (2001). Özsaygı Düzeyini Geliştirme Programının İlköğretim Okulu 6 - 7. Sınıf Öğrencilerinin Özsaygı Düzeylerine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2001.
- SİEBERER, Nagler, K; “Effective Classroom-Management ve Positive Teaching”, *English Language Teaching*, 9(1), 163. doi:10.5539/elt.v9n1p163,2015.
- SİVRİ, Derya, Gülünay; “(2012), İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin belirlenmesi”,28.Ankara: Yayınlanmamış yüksek lisans tezi 2012.
- SOLTANI, Leila, et al; “ The relationship between children’s self-esteem and parents’ educational level”, *International journal of academic research in progressive education and development*, 2 (3), 2013.
- STENLY, Erik; “Sosyal Medya Kullanımın Bireyin Öz Saygısı Üzerindeki Rolü: Kişilerarası İletişim Açısından Bir Değerlendirme” , Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, 2019.
- STREITMETTER, Janice L. "Identity development and academic achievement in early adolescence." *The Journal of Early Adolescence* 9.1-2 (1989).
- SÜNBÜL, Ali, Murat, *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Konya, Eğitim Akademi,2010.
- SÜRAL, Serhat; “ İlköğretimde Görev Yapan Öğretmenlerin Öğretme Stilleri, Sınıf Yönetimi Yaklaşımları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki”, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Aydın, 259 s.(Yayınlanmamış Doktora Tezi), 2013.
- ŞAHİN, İkbâl Tuba;“Preschool Teachers” Beliefs and Practices Related to Developmentally Appropriate Classroom Management”. Doktora Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara,2013.

- ŞENTÜRK, Hasan; "Öğretmen adaylarının uygulama liselerindeki rehber öğretmenlerin kullandıkları sınıf yönetimi modellerine ilişkin algıları." *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* 48.48 (2006).
- TAŞ, Ali; Sınıf yönetiminin temel kavramları ve sınıf yönetim yaklaşımları. *Sınıf Yönetimi. Ankara: Asos Yayınları*, 2017.
- TAŞDAN, Murat, KANTOS, Züleyha, Sınıf Yönetimi ve Disiplin, CAFOĞLU, Z, (Editör) Sınıf Yönetimi, Ankara: Grafiker Yayınları, 2007.
- TERZİ, Çetin; "Öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi" MS thesis. Anadolu Üniversitesi, 2001.
- TOPAL, Tanju, "İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Karşılaştırılması ve Öğrenci Başarısı ile İlişkisi", Doktora Tezi, Ankara Üniv. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2007.
- TUNÇ, Ayşe. İlköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri ile algılanan ana baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi, yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2011.
- TURAN, Selahattin; "Sınıf yönetiminin temelleri. M. Şişman, S. Turan (Ed.), Sınıf Yönetimi (s. 1-11). Ankara: Öğreti, 2006.
- TUTKUN, Ömer Faruk; "Sınıf düzeni", *Sınıf yönetimi. Ankara: PegemA Yayıncılık* (2007).
- UYANIK, Balat, G. "Ergen çocuklukta benlik saygısının gelişimi ve önemi. Erken çocuklukta gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar." (2003).
- UZUNKOL, Ebru, ve YEL, Selma ; "Hayat bilgisi dersinde uygulanan değer eğitimi programının özsaygı, sosyal problem çözme becerisi ve empati üzerine etkisi", *Eğitim ve Bilim*, 41, 267-292, 2016.

- ÜMMET, Durmuş. "Self esteem among college students: a study of satisfaction of basic psychological needs and some variables." *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 174 (2015): 1623-1629.
- VOSS, Thamar, WAGNER, Wolfgang, KLUSMANN, Uta, TRAUTWEIN, Ulrich, KUNTER, Mareike 2017, Changes in beginning teachers' classroom management knowledge and emotional exhaustion during the induction phase. *Contemporary Educational Psychology*, 51, 170-184.
doi:10.1016/j.cedpsych.2017.08.002.
- YAKA, Aydın, *Sınıf Yönetimi Yaklaşımları*, Ed: Mustafa Yılman, Sınıf Yönetimi, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2006.
- YAŞAR, Mustafa,; "Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Tarzları İle Sınıflarında Zorbalığın Görülme Sıklığı Arasındaki İlişki", Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2016.
- YAVUZER, Haluk. "Çocuk psikolojisi (34. baskı)." *İstanbul: Remzi Kitabevi* (2012).
- YILDIZ, Güner, ELMAS, Nermin,; " İlkokul Öğrencilerinin Ders Dışı Davranışları Üzerinde Öğretmenlere Verilen Sınıf Yönetimi Eğitiminin Etkililiği" ,Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi , 10 (2) , 459-480,2021.
- YILMAN, Mustafa; Sınıf yönetimi. Ankara: Nobel Yayıncılık,2006.
- YILMAZ, E; "Sınıf yönetimi ve yaklaşımları." R. Arı ve ME Deniz (Ed. ler), Sınıf yönetimi içinde.(ss. 1-20), Ankara: Nobel Yayıncılık (2006).
- YILMAZ, Kürşad. "İlköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi tarzları ile demokratik değerlere ilişkin görüşleri arasındaki ilişki." *Değerler Eğitimi Dergisi* 9.21 ,(2011): 147-170.
- YİĞİT, Birol; Sınıfta disiplin ve öğrenci davranışının yönetimi. M. Şişman, Turan (Ed.), Sınıf Yönetimi (ss43-58). Ankara: Öğreti,2006.

- YOLALAN, Hüseyin; “Ergenlerde depresyon ve bağlanma stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi”. MS thesis. İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- YÜKSEL, Aslı; “Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi (Afyonkarahisar ili örneği)”, (Yayımlanmamış doktora tezi) Gazi Üniversitesi, Ankara,2013.
- YÖRÜKOĞLU, Atalay; *Gençlik çağı: ruh sağlığı, eğitimi, ruhsal sorunları*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1986.
- WILSON, Nicole L; "The principal's role in developing the classroom management skills of the novice elementary teacher." (2012).
- WU, Yi-Ju, and Delores E. Smith; "Self-esteem of Taiwanese children." *Child Study Journal* (1997).

EKLER

EK-1 ERZİNCAN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İZİN BELGESİ

T.C.
ERZİNCAN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 45468433-604.01.01-E.2708266
Konu : Araştırma İzni.

06.02.2020

MÜDÜRLÜK MAKAMINA

- İlgi : a) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarih ve 1563890 (Genelge 2020/2) sayılı yazıları.
b) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 30.01.2020 tarih ve 5150 sayılı yazıları.

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü Temel Eğitim Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Cansu İLTER'in "Öğretmenlerin Sınıf Yönetim Tarzları ile Öğrencilerin Öz Saygı Düzeylerinin İlişkisi" konulu araştırma çalışması yapmak istediklerine ilişkin, ilgi (b) yazıları ve araştırma çalışması ilişikte sunulmuştur.

İlgi (a) Genelge esaslarına göre "İl Millî Eğitim Anket-Araştırma-Tez Çalışmalarını Değerlendirme Komisyonu" tarafından incelenen ilgililerin anket - ölçek çalışmasını İlimiz Merkez İlkokullarda uygulaması Müdürlüğümüzce yerinde görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde; onaylarınıza arz ederim.

Hüseyin EROL
Şube Müdürü

OLUR
06.02.2020

Aziz GÜN
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek:
-Komisyon Kararı (1 Sayfa)
-Yazı ve Ekleri (39 Sayfa)

Mengüceli Mah. Kamu Lojmanları 1311. Sokak-ERZİNCAN
Elektronik Ağ::http://erzincan.meb.gov.tr
e-posta: arge24@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Hüseyin EROL - Şube Müdürü
Tel: (0 446) 214 20 73-12 13
Faks: (0 446) 214 11 85

Bu evrak güvenli elektronik imza ile anlaşılmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 7a9e-d26b-3981-b885-ac4e kodu ile teyit edilebilir.

EK-2 EBYÜ İZİN BELGESİ

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 63579008-302.08.01-E.5150
Konu : Araştırma İzni (Cansu İLTER)

30/01/2020

ERZİNCAN VALİLİĞİ İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

Enstitümüz Temel Eğitim Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin BULUT'un danışmanlığını yürüttüğü, 187701108 numaralı tezli yüksek lisans programı öğrencisi **Cansu İLTER** tez çalışması için uygulama yapması gerekmektedir.

Öğrencimizin talebinin makamınızca uygun görüldüğü takdirde gereken izin sürecinin başlatılması hususunu;

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır
Doç. Dr. Needet TOZLU
Müdür

EKLER :

- Ek-1 Başvuru Formu
- Ek-2 Tez Konusu Öneri Formu
- Ek-3 Veri Toplama Araçları (Anket, Ölçek vb.)

2622

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
3.1 Ocak/2020
Vali Y.

Adres : Erzincan Binali Yıldırım Ün. Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü 24100/Erzincan Web : <http://sosyalbilimler.ercincan.edu.tr>
Telefon : 0 (446) 224 29 00 Dahili: 42394 Faks : 0 (446) 224 29 01
E-mail : sosbe_yazi@ercincan.edu.tr Bilgi için : Hilmi ULUÇAY KEP : ercincanuniv@hs02.kep.tr

Bu belge 5070 sayılı e-İmza Kanununa göre Needet TOZLU tarafından 30.01.2020 tarihinde e-imzalanmıştır. Evrağınızı <http://evrakdogrulama.ercincan.edu.tr> linkinden D0F8A206X0 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

EK-3 COOPERSMITH ÖZSAYGI ENVANTERİ

Aşağıda sınıf içinde hissedebileceğiniz bazı durumlar maddeler halinde sıralanmıştır. Bu maddelerde belirtilen ifadeler, eğer sizin genellikle hissettiklerinizi tanımlıyor ve çoğunlukla size uygun geliyorsa ilgili sorunun karşısındaki “Bana uygun” sütununa bir (X) işareti koyunuz. Bu ifadeler eğer genellikle sizin hissettiklerinizi ifade etmiyorsa ve size uygun gelmiyorsa bu durumda da “Bana uygun değil” sütununa bir (X) işareti koyunuz. Envanterde yer alan soruların doğru ya da yanlış cevapları yoktur, bu yüzden cevaplarken boş bırakmamaya özen gösterelim. Seçeneklerden sadece birini ve size uygun olanı işaretlemeniz gerekmektedir.

SORULAR OKUL YAŞAMI	BANA UYGUN	BANA UYGUN DEĞİL
Karar verirken fazla zorluk çekmem.		
Okuldaki çalışmalarımın gurur duyarım		
Sınıfta derse kaldırılmaktan hoşlanırım		
Kararlı bir insanım		
Okulda kendimi sık sık huzursuz hissedirim		
Söylenecek bir sözüm varsa genellikle söylerim		
Başarısızım		

SORULAR OKUL BAŞARISI	BANA UYGUN	BANA UYGUN DEĞİL
Sınıfın önünde konuşmak bana çok zor gelir		
Okulda istediğim kadar başarılı değilim		
Öğretmenim bana yeterince başarılı olmadığımı hissettirir		
Çoğu kimse benden daha çok sevilir		
Okulda sık sık cesaretim kırılır		

EK-4 SINIF YÖNETİMİ PROFİLİ ÖLÇEĞİ

OKUL ADI:

CİNSİYET:

SINIF:

KİŞİSEL NİTELİKLER

Cinsiyetiniz:

Kadın:

Erkek:

KIDEMİNİZ:

1-5 Yıl:

6-10 Yıl:

10-15 Yıl:

16-20 Yıl:

21 yıl ve üzeri:

OKUL ADI:

OKUTULAN ŞUBE ADI:

Yönerge:

Değerli Sınıf Öğretmenim

Aşağıda sınıf yönetimi profillerinize ait düşüncelerinizi içeren örnek durumlar verilmiştir. Lütfen hiçbir maddeyi boş bırakmadan size uygun seçeneği işaretleyiniz.

1-Kesinlikle Aynı Fikirde Değilim

2-Aynı Fikirde Değilim

3-Kararsızım

4-Aynı Fikirdeyim

5-Kesinlikle Aynı Fikirdeyim

1.Eğer bir öğrenci sınıf içi düzeni bozarsa tartışmasız onu engellerim.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

2.Öğrencilerime kuralları zorla kabul ettirmek istemem.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

3.Öğrencilerin öğrenmeleri için sınıf sessiz olmalıdır.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

4. Hem öğrencilerin öğrendikleri konuyla hem de nasıl öğrendikleriyle ilgilenirim

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

5. Eğer bir öğrenci ev ödevini geç getirirse bu benim problemim değildir

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

6. Öğrenciyi azarlamak istemem, çünkü onun duygularını incitebilirim

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

7. Sınıf hazırlıkların öğretim faaliyetleri için değerli değildir

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

8. Öğrencilerime her zaman kararlarımın ve kurallarımın nedenlerini açıklamaya çalışırım.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

9. Geç kalan bir öğrencinin ‘özür dilemesini ’kabul etmem.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

10. Benim için öğrencinin duygusal olarak iyi durumda olması sınıf kontrolünden daha önemlidir.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

11. Öğrencilerim eğer konuyla ilgili soruları varsa benim sunumumu bölerek sorularını sorabileceklerini anlamışlardır.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

12. Eğer bir öğrenci izin isterse, her zaman izin veririm

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

EK-5 ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:CANSU İLTER

Doğum Yeri:ERZİNCAN

Öğrenim Durumu:Lisans 2009-2013 Erzincan Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği
Ana Bilim Dalı

İş Deneyimi:2014 itibari ile MEB Sınıf Öğretmeni.